

ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

ಮರುಸಿಂಚನ

ಕನ್ನಡ

2026-2027

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕ

10

ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿ

ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ- ಕರ್ನಾಟಕ

ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಕಚೇರಿ
ಹೊಸ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಛೇರಿಗಳ ಪೂರಕ ಕಟ್ಟಡ
ನೃಪತುಂಗ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 001

ಸರಿಕಲ್ಪನೆ		
ಶ್ರೀಮತಿ ವಿ. ರಶ್ಮಿ ಮಹೇಶ್ ಭಾ.ಆ.ಸೇ ಸರ್ಕಾರದ ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಇಲಾಖೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ	ಶ್ರೀ ವಿಕಾಸ್ ಕಿಶೋರ್ ಸುರಳ್ಕರ್ ಭಾ.ಆ.ಸೇ ಆಯುಕ್ತರು ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ನೃಪತುಂಗ ರಸ್ತೆ ಬೆಂಗಳೂರು	ಶ್ರೀಮತಿ ಡಾ. ಕೆ. ವಿದ್ಯಾಕುಮಾರಿ ಭಾ.ಆ.ಸೇ ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಬೆಂಗಳೂರು
ಶ್ರೀ ಮಾರುತಿ ಎಂ.ಆರ್. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಗುಣಮಟ್ಟ ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಬೆಂಗಳೂರು	ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎನ್. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಡಿ.ಎಸ್.ಇ.ಆರ್.ಟಿ ಬೆಂಗಳೂರು	ಶ್ರೀ ಸಿ.ಆರ್. ನಾಗರಾಜಯ್ಯ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಹಾಗೂ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ) ಡಯಟ್ ಮೈಸೂರು
ಸಹಕಾರ		
ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಜಗದೀಶ್ವರ ಸಹನಿರ್ದೇಶಕರು ಡಿ.ಎಸ್.ಇ.ಆರ್.ಟಿ ಬೆಂಗಳೂರು	ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಗಳ ಜಿ. ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು ಡಿ.ಎಸ್.ಇ.ಆರ್.ಟಿ ಬೆಂಗಳೂರು	
ಸಂಪನ್ಮೂಲ ರಚನಾ ತಂಡ (2024-2025)		
ಶ್ರೀ ರವೀಶ್ ಕುಮಾರ್.ಬಿ ನಿವೃತ್ತ ಶಿಕ್ಷಕರು, ರಾಜ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಪ್ರತ್ಯಮಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.	ಶ್ರೀ ಮಹದೇವಪ್ರಸಾದ್.ಹು.ವ ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಪುಟ್ಟಿಗೌಡನಹುಂಡಿ, ಮೈಸೂರು ತಾ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.	ಶ್ರೀ ಕೆಂಪರಾಜು.ಕೆ ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಬೆಟ್ಟದಮರ, ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ ತಾ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.
ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟನಾಯಕ್ ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಜಿ.ಬಿ.ಸರಗೂರು, ಹೆಚ್.ಡಿ.ಕೋಟೆ ತಾ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.	ಶ್ರೀ ರಂಗಸ್ವಾಮಿ.ಬಿ.ಆರ್ ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ವ್ಯಾಸರಾಜಮರ, ಟಿ.ನರಸೀಮರ ತಾ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.	ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶ್ರೀ.ಹೆಚ್.ಕೆ ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸ.ಪ.ಮೂ.ಕಾಲೇಜು (ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ವಿಭಾಗ), ಹೊಮ್ಮರಗಲ್ಲಿ, ಹೆಚ್.ಡಿ.ಕೋಟೆ ತಾ , ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.
ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ.ಎಂ.ಜಿ ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಅತ್ತಿಗೋಡು, ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ ತಾ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.		ಶ್ರೀ ನವೀನ್ ಕುಮಾರ್ ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಧರ್ಮಾಪುರ, ಹುಣಸೂರು ತಾ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.
ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಪರಿಷ್ಕರಣಾ ತಂಡ (2026-2027)		
ಶ್ರೀ ಆರ್.ಡಿ.ರವೀಂದ್ರ ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಲೋಕನಾಥಮರ, ಕೊಪ್ಪ ತಾ , ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.		ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟನಾಯಕ್ ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಜಿ.ಬಿ.ಸರಗೂರು, ಹೆಚ್.ಡಿ.ಕೋಟೆ ತಾ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.
ಶ್ರೀ ರಂಗಸ್ವಾಮಿ.ಬಿ.ಆರ್ ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ವ್ಯಾಸರಾಜಮರ, ಟಿ.ನರಸೀಮರ ತಾ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.	ಶ್ರೀ ಮಹದೇವಪ್ರಸಾದ್.ಹು.ವ ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಪುಟ್ಟಿಗೌಡನಹುಂಡಿ, ಮೈಸೂರು ತಾ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.	ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶ್ರೀ.ಹೆಚ್.ಕೆ ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸ.ಪ.ಮೂ.ಕಾಲೇಜು (ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ವಿಭಾಗ), ಹೊಮ್ಮರಗಲ್ಲಿ, ಹೆಚ್.ಡಿ.ಕೋಟೆ ತಾ , ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.
ಸಮನ್ವಯ		
• ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮಣಿ ಎಂ. ಹಿರಿಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಡಿ.ಎಸ್.ಇ.ಆರ್.ಟಿ ಬೆಂಗಳೂರು • ಶ್ರೀಮತಿ ಶಿವಮ್ಮ, ಹಿರಿಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಇಲಾಖೆ, ಕರ್ನಾಟಕ. • ಶ್ರೀ ಕೆ.ವಿ.ಸುರೇಶ್, ಹಿರಿಯ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಜಿಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈಸೂರು. • ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ.ಎನ್.ನಳಿನಾಕ್ಷಿ, ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಕಾರ್ಯಾನುಭವ ವಿಭಾಗ, ಜಿಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈಸೂರು. • ಶ್ರೀ ಶಿವಶಂಕರಯ್ಯ, ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಜಿಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈಸೂರು.		
ಬೆಂಬಲ ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಫಾರ್ಮ್ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್,		

ಮುನ್ನುಡಿ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆಲೋಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ತಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದಾಗ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಪೂರ್ವಜ್ಞಾನದೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಕಲಿಕೆಯು ಅರ್ಥ ಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡು, 'ಮರುಸಂಚಿನ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಕ್ರಿಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅನುಭವ ಆಧಾರಿತ ಕಲಿಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಲಿಕಾ ಅಂತರಗಳನ್ನು (**learning gaps**) ಇಲ್ಲವಾಗಿಸಲು ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ತರಗತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಕಲಿಕಾ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತಲುಪಲು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದ ಬುನಾದಿ (**foundational**) ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ-ಅಗತ್ಯ (ಠಿಡಿಜಿಡಿಜಿಡಿಕ್ಯುಣಜಿ) ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯತೆ ಸಾಧಿಸಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ದೂರ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಲು 'ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕ' (Student Activity Book - SAB) ವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಕಲಿಕಾ ಸಂಗಾತಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ; ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವ-ಅಗತ್ಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಪುನರ್ಮನನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ತರಗತಿವಾರು ಪಾಠಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಲಿದೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ :

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿನ ಕಲಿಕಾ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಿ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವುದು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಪರಿಹರಿಸುವ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ತರಗತಿವಾರು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಲು ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದು.

ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕವು ಕೇವಲ ಪರೀಕ್ಷಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕವಲ್ಲ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕವೂ ಅಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ದೈನಂದಿನ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ತರಗತಿ ಬೋಧನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪಾಠಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಲಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ, ಸಿದ್ಧತೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕಲಿಕೆಯ ದೃಢೀಕರಣದವರೆಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇದು ನೆರವು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಕಲಿಯಲು, ತಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು, ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಂದ ಕಲಿಯಲು ಮತ್ತು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೇರೇಪಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರ ಆಪ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದೊಂದಿಗೆ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕದ ನಿರಂತರ ಬಳಕೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ, ಕಲಿಕಾಫಲಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆನಂದದಾಯಕ ಕಲಿಕಾ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೆಲಕಾ ಪಯಣದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕುತೂಹಲ, ಪಾಠ್ಯೋಘ್ನವಿಕೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿ ಎಂದು ನಾವು ಆಶಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ, ಅಧಿಕಾರಿ ಬಂಧುಗಳಿಗೂ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಪರಿವಿಡಿ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಬುನಾದಿ ಹಂತ		
ಕ್ರ.ಸಂ.	ಅವಧಿ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ವರ್ಣಮಾಲೆ ತಿಳಿಯೋಣ	01
2	ನಾಮಪದ, ಸರ್ವನಾಮ	03
3	ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಲಗಳು	05
4	ದ್ವಿರುಕ್ತಿ, ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ, ಜೋಡುನುಡಿ	08
5	ಸಂಧಿಗಳು	10
6	ಸಮಾಸಗಳು ಮತ್ತು ತತ್ಸಮ-ತದ್ಭವಗಳು	12
7	ವಾಕ್ಯ ಪ್ರಭೇದಗಳು	15
8	ಅಲಂಕಾರಗಳು	17
9	ಛಂದಸ್ಸು	19
10	ಪತ್ರ ಬರೆಯೋಣ	22

ಪರಿವಿಡಿ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಬೆಂಬಲಿತ ಕಲಿಕೆಯ ಹಂತ		
ಕ್ರ.ಸಂ.	ಅವಧಿ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
01	ನಾಮಪದಗಳು	24
02	ಸಂಧಿಗಳು	26
03	ದ್ವಿರುಕ್ತಿ, ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ, ಜೋಡುನುಡಿ	30
04	ಅವ್ಯಯಗಳು	32
05	ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳು	34
06	ವಾಕ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು	36
07	ಛಂದಸ್ಸು 1	38
08	ಅಲಂಕಾರಗಳು	41
09	ಕ್ರಿಯಾ ಪದಗಳು	45
10	ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು	47
11	ಪತ್ರ ಬರೆಯೋಣ 1	49
12	ಪತ್ರ ಬರೆಯೋಣ 2	52
13	ಛಂದಸ್ಸು 2	55
14	ಸಮಾಸಗಳು	58
15	ಕಥೆ-ನಾಟಕ	61
16	ಗಾದೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯೋಣ	64
17	ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿನ ಪಾತ್ರಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಸಂಭಾಷಣೆ	67
18	ಸಾರಾಂಶ ಬರೆಯೋಣ	70
19	ಕವಿ-ಕೃತಿ ಬರೆಯೋಣ	73
20	ಪ್ರಬಂಧ ರಚಿಸೋಣ	78
ಕ್ರೋಢೀಕರಣ ಹಂತ		
ಕ್ರ.ಸಂ.	ಅವಧಿ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
01	ಕಲಿಕಾ ಅಭ್ಯಾಸ 1	80
02	ಕಲಿಕಾ ಅಭ್ಯಾಸ 2	85
03	ಕಲಿಕಾ ಅಭ್ಯಾಸ 3	90
04	ಕಲಿಕಾ ಅಭ್ಯಾಸ 4	95
05	ಕಲಿಕಾ ಅಭ್ಯಾಸ 5	99
06	ಕಲಿಕಾ ಅಭ್ಯಾಸ 6	104

ಬುನಾದಿ ಹಂತ - ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ 1
ವರ್ಣಮಾಲೆ ತಿಳಿಯೋಣ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಕಾ ಫಲ : ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ಸ್ವರ, ವ್ಯಂಜನ, ಯೋಗವಾಹ, ಗುಣಿತಾಕ್ಷರ, ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಈ ಪದಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವರಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯಂತೆ ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ

ಐದಾರು	ಐ	ಅತ್ಯಂತ		ಓಲಗಕ್ಕೆ	
ಆನಂದ		ಇಬ್ಬರಿಂದ		ಎರಿಳಿತ	
ಉಬ್ಬಸ		ಊರೂರು		ಈಶ್ವರ	
ಎಲೆಗಳು		ಋಷಿಮುನಿ		ಒಂದರಿಂದ	

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಈ ಪದಗಳಲ್ಲಿರುವ ವರ್ಗೀಯ ಮತ್ತು ಅವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ, ಬಾಲಕ, ಅಪಾರ, ಗಮನ, ಅವನು, ತರಬೇತಿ, ಆಟಗಾರ, ಸರಮಾಲೆ.

ಪದ	ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನ	ಅವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನ	ಪದ	ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನ	ಅವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನ
ಉತ್ತರ	ತ	ರ			

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ಅನುಸ್ವಾರ ವಿಸರ್ಗ ಸಹಿತ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡಿ.

1. ಕೆಂಪಾಗಿ 2. ಸ್ವತಃ 3. ಚಂಪಕ 4. ಭವಿಷ್ಯ 5. ರಂಜಕ 6. ಪುನಃ

7. ಹೊಂದಿಕೆ 8.ದುಃಖ 9. ಗಂಟುಮೂಟೆ 10. ಎಂಬಂತೆ 11. ಅಂತಃಕರಣ 12. ಅಂತರ

ಅನುಸ್ವಾರ ಪದಗಳು					
ವಿಸರ್ಗ ಪದಗಳು					

ಚಟುವಟಿಕೆ 4 : ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಅನುನಾಸಿಕ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪದ	ಅನುನಾಸಿಕ ಅಕ್ಷರ	ಪದ	ಅನುನಾಸಿಕ ಅಕ್ಷರ	ಪದ	ಅನುನಾಸಿಕ ಅಕ್ಷರ
ಗುಣಕ		ಅಭಿಮಾನ		ಜಾಣ	
ಬಂಧನ		ಕೃತಜ್ಞ		ಮನೋಹರ	
ಕರ್ಮ		ಶಮಂತಕ		ಸಂಜ್ಞಾ	

ಚಟುವಟಿಕೆ 5 : ಈ ಪದಗಳ ಗುಣಿತಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಮಾದರಿಯಂತೆ ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪದ	ಗುಣಿತಾಕ್ಷರ
ಕರ್ನಾಟಕ	ಕ+ಅ, ರ+ನ್+ಅ, ಟ್+ಅ, ಕ್+ಅ
ಮಹದೇಶ್ವರ	
ಚಂದ್ರಮೌಳಿ	
ಜಟಿಲೇಂದ್ರ	
ತರ್ಕಬದ್ಧ	

ಬುನಾದಿ ಹಂತ - ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ 2 ನಾಮಪದಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ವನಾಮಗಳು

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಯಾನ್ಸ್ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಕಾ ಫಲ : ನಾಮಪದ ಮತ್ತು ಸರ್ವನಾಮಗಳ ಕುರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವರು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮನೆ, ಶಂಕರ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ನದಿ, ಚಾಮುಂಡಿ, ಪರ್ವತ, ಅರ್ಜುನ, ಸಮುದ್ರ, ಕಲ್ಲು, ಶಿಕ್ಷಕ, ರೈತ, ಮರ, ಬೆಟ್ಟ, ತೆಂಗು, ಶೆಟ್ಟಿ, ಸೈನಿಕ, ಮೈಸೂರು, ವೈದ್ಯ, ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ, ಕುರುಡ, ಪ್ರೇಕ್ಷಿತ, ಭೂಮಿ, ರೋಗಿ.

ರೂಢನಾಮ	ಅಂಕಿತನಾಮ	ಅನ್ವರ್ಥನಾಮ
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.
4.	4.	4.
5.	5.	5.
6.	6.	6.
7.	7.	7.
8.	8.	8.
9.	9.	9.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮೂರನೇ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಾಲ್ಕನೇ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ.

- ಪಾರ್ವತಿ : ಅಂಕಿತ ನಾಮ :: ಬೆಟ್ಟ : ರೂಢನಾಮ
- ಎರಡು : ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ :: ನೋಟ : _____
- ಪೂರ್ವ : ದಿಗ್ವಾಚಕ :: ಆರನೆಯ : _____
- ಹೆಳವ : ಅನ್ವರ್ಥ ನಾಮ :: ಅಪ್ಪು : _____
- ಬಸವಣ್ಣ : ಅಂಕಿತನಾಮ :: ವಿಜ್ಞಾನಿ : _____
- ಕೆಂಪನೆಯ : ಗುಣವಾಚಕ :: ಹತ್ತುಕೋಟಿ : _____
- ಆಟ : ಭಾವನಾಮ :: ಪಡುವಣ : _____
- ವಿದ್ವಾಂಸ : ಅನ್ವರ್ಥನಾಮ :: ವಿವೇಕಾನಂದ : _____

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ಈ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಓದಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವನಾಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ:

ಅಭಿಮನ್ಯು ಓದಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಾಣ. ಅವನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚು. ಅವರು ಆತನಿಗೆ ಓದಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನು ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ತನ್ನ ಸೋದರ ಸೋದರಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದನು. ಶಾಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. “ನಾನು ಶಾಲೆಗೆ ಕೀರ್ತಿ ತರಬೇಕೆಂದು” ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಪ್ರತಿದಿನ ಮುಂಜಾನೆಯೇ ಎದ್ದು ಓದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗೆ ಅವನು ಬಹಳ ಶ್ರಮಪಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಸರ್ವನಾಮಗಳು :

ಚಟುವಟಿಕೆ 4 : ಅ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿ ಉತ್ತರಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಚೌಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ:

ಅ ಪಟ್ಟಿ	ಉತ್ತರಗಳು	ಬ ಪಟ್ಟಿ
1.ದಿಗ್ವಾಚಕಗಳು		ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಗಳು.
2.ಗುಣವಾಚಕಗಳು		ವಸ್ತುಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಬಳಸುವ ಪದಗಳು.
3.ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ		ವ್ಯಕ್ತಿ/ವಸ್ತುವಿನ ಗುಣವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಗಳು.
4.ಪರಿಮಾಣವಾಚಕ		ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಗೆ ನೆಯ ಮತ್ತು ನೇ ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಹೇಳುವ ಪದಗಳು
5.ಸಂಖ್ಯೇಯವಾಚಕ		ದಿಕ್ಕುಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಗಳು.

ಬುನಾದಿ ಹಂತ - ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ 3 ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಲಗಳು

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಕಾ ಫಲ : ನಾಮಪದ ಮತ್ತು ಸರ್ವನಾಮಗಳ ಕುರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವರು.

*ನಾಮಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ನಾಮಪದಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೇ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು.

ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು.

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ	ನಾಮ ಪ್ರಕೃತಿ	ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ	ನಾಮಪದ
1	ಪ್ರಥಮ	ಶಾಲೆ	ಉ	ಶಾಲೆಯು
2	ದ್ವಿತೀಯ	ಶಾಲೆ	ಅನ್ನು	ಶಾಲೆಯನ್ನು
3	ತೃತೀಯ	ಶಾಲೆ	ಇಂದ	ಶಾಲೆಯಿಂದ
4	ಚತುರ್ಥಿ	ಶಾಲೆ	ಗೆ,ಕೆ,ಇಗೆ	ಶಾಲೆಗೆ
5	ಪಂಚಮಿ	ಶಾಲೆ	ದೇಸೆಯಿಂದ	ಶಾಲೆಯ ದೇಸೆಯಿಂದ
6	ಷಷ್ಠಿ	ಶಾಲೆ	ಅ	ಶಾಲೆಯ
7	ಸಪ್ತಮಿ	ಶಾಲೆ	ಅಲ್ಲಿ	ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ

ಚಟುವಟಿಕೆ: 1: ಕೆಳಕಂಡ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಓದಿ, ದಪ್ಪಕರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ವಿಭಕ್ತಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ರಮೇಶನು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ತೋಟದಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅವನ ತಂಗಿಯ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ನೀರು ಹಾಕಿದನು. ಗೀತಾಳ ದೇಸೆಯಿಂದ ಮುರಿದು ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಸಸಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಆರೈಕೆ ಮಾಡಿದನು. ಗಿಡದ ರೆಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹಕ್ಕಿಯ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡೋಡಿ ಬಂದು ಆಗ ತಾನೇ ಹೊಲದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅಪ್ಪನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗೂಡನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಾರದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ	ನಾಮಪದ
1	ಪ್ರಥಮ	
2	ದ್ವಿತೀಯ	
3	ತೃತೀಯ	
4	ಚತುರ್ಥಿ	
5	ಪಂಚಮಿ	
6	ಷಷ್ಠಿ	
7	ಸಪ್ತಮಿ	

ಕಾಲಗಳು.

ಕಾಲಗಳು : ನಡೆದ , ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದೇ ಕಾಲಗಳು.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಧ : ಭೂತಕಾಲ, ವರ್ತಮಾನಕಾಲ, ಭವಿಷ್ಯತ್ ಕಾಲ.

ಕ್ರಿಯಾಪದದ ಮೂಲರೂಪ-ಧಾತು. ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಕಾಲಸೂಚಕ ಪ್ರತ್ಯಯ ಮತ್ತು ಆಖ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರಿ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ : ಬರೆ (ಧಾತು)+ ಉತ್ತ(ಕಾಲಸೂಚಕ ಪ್ರತ್ಯಯ)+ಆನೆ(ಆಖ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯಯ)= ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ (ಕ್ರಿಯಾಪದ).

ಕಾಲಗಳು	ಕಾಲಸೂಚಕ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು
ಭೂತಕಾಲ	ದ
ವರ್ತಮಾನಕಾಲ	ಉತ್ತ
ಭವಿಷ್ಯತ್ ಕಾಲ	ವ, ಉವ

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಕೆಳಗಿನ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿಯಂತೆ ಕಾಲಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಕ್ರಿಯಾಪದ	ಕಾಲ
ಬರೆದನು	ಭೂತಕಾಲ
ಹಾಡುವಳು	
ನೋಡುತ್ತಿದೆ	
ಹೋರಾಡಿದರು	
ರಚಿಸಿದರು	
ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದಾನೆ	
ಕುಣಿಯುವರು	
ಬರುತ್ತದೆ	
ಹೋದಳು	

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ನಾನು ಕವನವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ.(ಭೂತಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

2. ಭೀಮನು ಮರವನ್ನು ಮುರಿದನು.(ಭವಿಷ್ಯತ್ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

3. ಗಿಳಿಯು ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನುವುದು. (ವರ್ತಮಾನಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

4. ಮಹಮ್ಮದನು ಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡಿದನು. (ವರ್ತಮಾನಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

5. ಮೇರಿಯು ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸುವಳು.(ಭೂತಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ)

ಬುನಾದಿ ಹಂತ - ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ 4

ದ್ವಿರುಕ್ತಿ, ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ, ಜೋಡುನುಡಿ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಕಾ ಫಲ : ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ದ್ವಿರುಕ್ತಿ, ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ ಮತ್ತು ಜೋಡುಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಳಸುವರು.

1. ದ್ವಿರುಕ್ತಿ : ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಅರ್ಥವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪದವನ್ನು, ಒಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಎರಡು ಬಾರಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಶಬ್ದಗಳು ದ್ವಿರುಕ್ತಿ ಎನಿಸುತ್ತವೆ.
2. ಜೋಡುನುಡಿ : ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವಾಗ ಒಂದರಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪದಗಳು ರೂಢಿಗತವಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅವು ಜೋಡುನುಡಿಗಳೆನಿಸುತ್ತವೆ.
3. ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ : ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಧ್ವನಿ ವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ತಾನು ಕಿವಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದಂತೆಯೇ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ ವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು, ದ್ವಿರುಕ್ತಿ, ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ, ಜೋಡುನುಡಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಫಳಫಳ, ಬೇಗಬೇಗ, ತಿನ್ನುತ್ತಿನ್ನು, ಸರಸರ, ಸರಮಾಲೆ, ಓಡುಓಡು, ಬೇವುಬೇವು, ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚು, ಗಟಗಟ, ಸಾಕುಸಾಕು, ಧಳಧಳ, ಆಟಪಾಠ, ಹಗಲುರಾತ್ರಿ.

ದ್ವಿರುಕ್ತಿ	ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ	ಜೋಡುನುಡಿ

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಸ್ವಂತವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿ :

ಮಾದರಿ : ಬೆಟ್ಟ-ಗುಡ್ಡ (ಜೋಡುನುಡಿ) ಬೆಟ್ಟ-ಗುಡ್ಡಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಪ್ರದೇಶ ನೋಡಲು ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

1. ಬೇಗ _____
2. ರಪರಪ _____
3. ಸಾಕುಸಾಕು _____
4. ಮನೆಮಠ _____
5. ಗುಡಿಗೋಪುರ _____
6. ಕೊತಕೊತ _____
7. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು _____
8. ಕಸಕಡ್ಡಿ _____
9. ಸರಸರ _____
10. ಜುಳುಜುಳು _____

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧದಂತೆ ಮೂರನೇ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ತಿನ್ನುತಿನ್ನು : ದ್ವಿರುಕ್ತಿ :: ಧೀರಶೂರ : _____
2. ಕಟಕಟ : ಅನುಕರಣ ಅವ್ಯಯ :: ಸರಮಾಲೆ : _____
3. ಹುಳುಹುಪ್ಪಡಿ : ಜೋಡುನುಡಿ :: ಸಾಕುಸಾಕು : _____
4. ತುದಿತುದಿ : ತುತ್ತತುದಿ :: ಬಯಲು ಬಯಲು : _____
5. ಫಳಫಳ : ಅನುಕರಣ ಅವ್ಯಯ :: ಮಾಡುಮಾಡು : _____

ಬುನಾದಿ ಹಂತ - ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ 5 ಸಂಧಿಗಳು

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕಾನ್ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಕಾಫಲ : ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಂಧಿಗಳ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಸಂಧಿಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆದು ಸಂಧಿಕ್ರಿಯೆಗಳ ಕುರಿತು ಉತ್ತರಿಸುವರು.

ಸಂಧಿಗಳು:

ಎರಡು ಅಕ್ಷರಗಳು ಕಾಲ ವಿಳಂಬವಿಲ್ಲದೆ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಲೋಪ ಬರದಂತೆ ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಧಿ ಎನ್ನುವರು. ಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳಿವೆ: 1. ಕನ್ನಡ ಸಂಧಿ 2. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಧಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಂಧಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಧಿಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಗುಣಸಂಧಿ, ಶ್ರುತ್ ಸಂಧಿ, ಲೋಪಸಂಧಿ, ಸರ್ವಣದೀರ್ಘಸಂಧಿ, ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ, ಯಣ್‌ಸಂಧಿ, ಆದೇಶಸಂಧಿ, ಅನುನಾಸಿಕ ಸಂಧಿ, ಆಗಮಸಂಧಿ, ಜಸ್ತ್ವಸಂಧಿ.

ಕನ್ನಡ ಸಂಧಿಗಳು	1,	2,	3,	
ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಧಿಗಳು	1,	2,	3,	4
	5	6	7	

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗೆರೆ ಎಳೆದ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆದು, ಸಂಧಿ ಹೆಸರಿಸಿ.

ಸರಳವಾಕ್ಯ	ಸಂಧಿಪದ	ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆದಾಗ	ಸಂಧಿ ಹೆಸರು
ಮಳೆಗಾಲವೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಹಳ ಇಷ್ಟ.	ಮಳೆಗಾಲ	ಮಳೆ+ಕಾಲ	ಆದೇಶ ಸಂಧಿ
ಅವನು ಊರೂರು ಅಲೆದನು.			
ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪೆಗಳು ವಟಗುಟ್ಟುತ್ತವೆ.			
ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಸುಗಳಿವೆ.			
ಅವರು ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತರು.			
ಮಕ್ಕಳು ಸೋಪಿನಿಂದ ಕೈಯನ್ನು ತೊಳೆದುಕೊಂಡರು.			
ಊರೊಳಗೆ ಹಬ್ಬದ ವಾತಾವರಣವಿತ್ತು.			
ಸೈನಿಕರು ಶತ್ರುಗಳ ಬೆಂಬತ್ತಿದರು.			
ಸಂಗೀತಳು ಹೂಬುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೂವುಗಳನ್ನು ತಂದಳು.			
ಪುಟ್ಟಮಕ್ಕಳ ಮಾತಂತು ಮಧುರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.			
ಮರಗಿಡಗಳು ಮೈದೊಳೆದು ನಿಂತವು.			
ಶಾಲೆಯು ದೇವಾಲಯದಂತೆ ಇದೆ.			

ಸರಳವಾಕ್ಯ	ಸಂಧಿಪದ	ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆದಾಗ	ಸಂಧಿ ಹೆಸರು
ಸೂರ್ಯೋದಯದ ನೋಟ ರಮ್ಯವಾಗಿದೆ.			
ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಮುಂಜಾನೆಯೇ ಎಳುತ್ತಿದ್ದರು.			
ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಿಹಿ ಎಂದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯ..			
ಗೀರೀಶನು ಗಿಡವನ್ನು ನೆಟ್ಟನು..			

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು, ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಒಂದೊಂದು, ಮತ್ತೊಬ್ಬ, ಮೇಲೇಳು, ಎಳೆಗರು, ಬೆಟ್ಟದಾವರೆ, ಕಂಬನಿ, ಹೂದೋಟ, ಗುರುವನ್ನು ಗಾಳಿಯನ್ನು, ಕೆನೆವಾಲು, ಹಳಗನ್ನಡ, ಎಳೆವಳ್ಳಿ,

ಲೋಪಸಂಧಿ	ಆಗಮಸಂಧಿ	ಆದೇಶಸಂಧಿ

ಚಟುವಟಿಕೆ 4: ಮಾದರಿಯಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಂಧಿಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ:-ಕಂಬನಿ = ಕಣ್ + ಪನಿ		
1.	ಬೆಟ್ಟದಾವರೆ	
2.	ಕೆನೆವಾಲು	
3.	ಎಳೆವಳ್ಳಿ	
4.	ಮತ್ತೊಬ್ಬ	
5.	ಊರೂರು	
6.	ಮಾತಿಲ್ಲ	
7.	ಮರವನ್ನು	
8.	ಶಾಲೆಯಿಂದ	
9.	ಮೈದೊಳೆ	

ಚಟುವಟಿಕೆ 5 : ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ ಪಟ್ಟಿ	ಬ ಪಟ್ಟಿ	ಉತ್ತರಗಳು
ಅತ್ಯಂತ	ಯಣ್ಸಂಧಿ	
ಲೋಕೈಕ	ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ	
ಮರೆಯಾಗು	ಆದೇಶಸಂಧಿ	
ಚಂದ್ರೋದಯ	ಗುಣಸಂಧಿ	
ನಾವೆಲ್ಲಾ	ಲೋಪಸಂಧಿ	
ಸುರಾಸುರ	ಆಗಮಸಂಧಿ	
ಚಳಿಗಾಲ	ಸರ್ವಣದೀರ್ಘ ಸಂಧಿ	

ಬುನಾದಿ ಹಂತ - ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ 6
ಸಮಾಸಗಳು ಮತ್ತು ತತ್ಸಮ ತದ್ಭವಗಳು

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಕಾಫಲ : ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಸಮಾಸ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು. ತತ್ಸಮ ತದ್ಭವಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.

ಸಮಾಸಗಳನ್ನು ಅರಿಯೋಣ

ಎರಡು ಅಥವಾ ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪದಗಳು ಸೇರುವಾಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಲೋಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಸಮಾಸ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಸಮ್ ಅಂದರೆ ಸಂಕ್ಷೇಪ, ಆಸ್ಮ ಅಂದರೆ ಆಗಿರುವುದು. ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿರುವುದೇ ಸಮಾಸ. ಸಮಾಸ ಎಂದರೆ ಸಮಸ್ತಪದ. ಸಮಾಸ ಪದವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ 'ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯ' ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಕೆಳಗಿನ ಸಮಾಸ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ:

1. ಹಿಂದಲೆ = _____
2. ನಡುದಾರಿ = _____
3. ಬೆಟ್ಟದಾವರೆ = _____
4. ಕೈತೊಳೆ = _____
5. ಅರಮನೆ = _____

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರದ ಪದವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಆ ಕಲ್ಲು, ಈ ಮನೆ, ನೇಯ್ದವಸ್ತ್ರ, ಅರಮನೆ = _____
2. ಹೆಬ್ಬಾವು, ದೇವಮಂದಿರ, ಮೆಲ್ಲುಡಿ, ಬೆಳ್ಳೊಡೆ = _____
3. ಸರ್ವಣದೀರ್ಘ, ತತ್ಪರುಷ, ಅಂಶಿ, ದ್ವಿಗು = _____
4. ಹಣೆಗಣ್ಣು, ಮುಕ್ಕಣ್ಣು, ಚಕ್ರಪಾಣಿ, ದಶಕಂಠ = _____
5. ನಲ್ಲುಡಿ, ಕರವಸ್ತ್ರ, ಮೈಮುಟ್ಟು, ತಲೆಬಾಗು = _____

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 4ನೇ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ 4ನೇ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಕೈಯ + ಮುಂದು : ಮುಂಗೈ :: ಹಿರಿದಾದ + ದಾರಿ : _____
1. ಅವನು + ಹುಡುಗ : ಆ ಹುಡುಗ :: ಇದು + ಪುಸ್ತಕ : _____
2. ಇನಿದು + ಮಾವು : ಇಮ್ಮಾವು :: ಹಿರಿದು + ಮರ : _____
3. ಕಾಲಿನ + ಬಳೆ : ಕಾಲ್ಪಳೆ :: ಕಣ್ + ಪನಿ : _____
4. ಕಾರ್ಯವನ್ನು + ಮಾಡಿದ : ಕಾರ್ಯಮಾಡಿದ :: ಮೈಯನ್ನು + ತೊಳೆದು : _____

ಚಟುವಟಿಕೆ 4 : ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಎ. ಪಟ್ಟಿ	ಉತ್ತರ	ಬಿ. ಪಟ್ಟಿ
1.	ಬಹುವ್ರೀಹಿ		ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರು
2.	ಕ್ರಿಯಾ		ಮೂಗಾವುದ
3.	ದ್ವಿಗು		ಈ ಶಾಲೆ
4	ಗಮಕ		ಶಿರಬಾಗು
5.	ದ್ವಂದ್ವ		ನಾಲ್ಕೂಗ

ಚಟುವಟಿಕೆ 5 : ಮಾದರಿಯಂತೆ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಸ ಪದವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆದು ಸಮಾಸದ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ ; ಆ ಮರದ ಮೇಲೆ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿವೆ.

ಉತ್ತರ ; ಆ ಮರ = ಅದು + ಮರ= ಗಮಕ ಸಮಾಸ

1 ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆ ಸುಂದರವಾಗಿದೆ.

2 ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಕೆರೆಕಟ್ಟಿಬಾವಿಗಳು ಬತ್ತಿಹೋಗಿವೆ.

3 ಹೆಜ್ಜೇನು ಕಚ್ಚಿದರೆ ತುಂಬಾ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ.

4 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

5 ನಡುಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಳೆ.

6 ಮುಕ್ಕಣ್ಣನು ಬಿಲ್ವಪತ್ರ ಪ್ರಿಯ.

ತತ್ಸಮ - ತದ್ಭವ

ಚಟುವಟಿಕೆ 6 : ಕೆಳಗಿನ ಅಂಕಣದಲ್ಲಿರುವ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪದಗಳು	ಸಂತೋಷ, ಶಾಲೆ, ಪರ್ವ, ಹಬ್ಬ, ಕಾವ್ಯ, ಚಂದಿರ, ಕೀರ್ತಿ, ಯುದ್ಧ, ವಿದ್ಯೆ, ದಿಟ್ಟಿ, ಧ್ವನಿ, ಮಾಲಾ.
ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳು	

ಚಟುವಟಿಕೆ 7 : ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳಿಗೆ ತದ್ಭವರೂಪ ಬರೆಯಿರಿ.

ತತ್ಸಮ	ತದ್ಭವ
ಪ್ರಾಣ	
ಶಕ್ತಿ	
ಕಾರ್ಯ	
ಪುಣ್ಯ	
ಬ್ರಹ್ಮ	
ಪಟ್ಟಣ	
ಸ್ಥಾನ	

ಚಟುವಟಿಕೆ 8 : ಇವುಗಳಿಗೆ ತತ್ಸಮ ರೂಪ ಬರೆಯಿರಿ.

ತದ್ಭವ	ತತ್ಸಮ
ತವಸಿ	
ಕೋಗಿಲೆ	
ಬಿಜ್ಜೋದರ	
ಹಸಾದ	
ಜೂಜು	
ಜಸ	
ಬಂಚೆ	
ಬೇಹಾರಿ	

ಬುನಾದಿ ಹಂತ - ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ 7 ವಾಕ್ಯ ಪ್ರಬೇಧಗಳು

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಕಾಫಲ : ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಭೇದಗಳಾದ ಕರ್ತೃ, ಕರ್ಮ, ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ವಿಂಗಡಿಸುವರು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ ನೀಡಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಕರ್ತೃ, ಕರ್ಮ, ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಚಿತ್ರ 1

ಚಿತ್ರ 2

ಚಿತ್ರ 3

ಚಿತ್ರ 4

ಚಿತ್ರ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಾಕ್ಯ	ಕರ್ತೃಪದ	ಕರ್ಮಪದ	ಕ್ರಿಯಾಪದ
1				
2				
3				
4				

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಈ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ಕರ್ತೃ, ಕರ್ಮ, ಕ್ರಿಯಾಪದವಿರುವ ಪೂರ್ಣ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಕಾಲ್ಕುಡಿಗಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು, ಸಬರಮತಿ ಮತ್ತು ದಂಡಿಯ ಮಾರ್ಗ ಮಧ್ಯೆ ಆನಂದಾಶ್ರಮ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಕರ ವಿರೋಧದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಭಾರತೀಯರು ಸ್ವತಃ ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು.

1. _____

2. _____

3. _____

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಅಪೂರ್ಣ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ.

1. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಊಟವನ್ನು _____ (ಕ್ರಿಯಾಪದ ಬರೆ)
2. ಸುಮಂತನು _____ ಬರೆದನು (ಕರ್ಮಪದ ಬರೆ)
3. _____ ಬಾಣವನ್ನು ಹೊಡೆದನು (ಕರ್ತೃಪದ ಬರೆ)

ಚಟುವಟಿಕೆ 4 : ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಕಟ್ಟಿದರು | ಶಿಲ್ಪಿಗಳು | ಗುಡಿಯನ್ನು

ಉತ್ತರ : _____

2. ತಿನ್ನುತ್ತದೆ | ಹಸುವು | ಗಿಡವನ್ನು

ಉತ್ತರ : _____

3. ರೈತನು | ನೆಟ್ಟನು | ಗಿಡವನ್ನು

ಉತ್ತರ : _____

ಚಟುವಟಿಕೆ 5 : ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ತೃ, ಕರ್ಮ, ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಹುಲಿಯು ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿತು.

ಕರ್ತೃಪದ : _____

ಕರ್ಮಪದ : _____

ಕ್ರಿಯಾಪದ : _____

2. ತಾಯಿಯು ಅಡುಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಳು.

ಕರ್ತೃಪದ : _____

ಕರ್ಮಪದ : _____

ಕ್ರಿಯಾಪದ : _____

ಬುನಾದಿ ಹಂತ - ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ 8
ಪ್ರಾಸಪದಗಳು ಮತ್ತು ಅಲಂಕಾರ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಕಾಫಲ : ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪದ್ಯದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಸ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು ಹಾಗೂ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಅಲಂಕಾರ ಪದಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವರು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ಆದಿಪ್ರಾಸ ಮತ್ತು ಅಂತ್ಯಪ್ರಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಬರಲಿ ಧರೆಗೆ ಮಳೆ
ಹಸಿರಾಗಲಿ ಸದಾ ಇಳೆ
ಕಾಡಲಿ ಹಸಿರು ಹೊಮ್ಮಿರಲಿ
ನಾಡಲಿ ಹಸನು ಬದುಕಿರಲಿ
ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಇಳೆ ನೆನೆದಾಗ
ರೈತನ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯಾದಾಗ
ಬಿತ್ತಿದ ಬೀಜವು ಮೊಳೆತಾಗ
ಮೊಳೆತ ಬೀಜವು ಬೆಳೆಯುವಾಗ
ಬೆಳೆಯ ಫಲವು ದೊರೆತಾಗ
ಹಸಿವು ಇರದು ಜಗದಾಗ

ಆದಿ ಪ್ರಾಸಗಳು	ಅಂತ್ಯ ಪ್ರಾಸಗಳು

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತಪದ ಬರೆದು ಅಲಂಕಾರ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ.

ಮಾದರಿ : ಮಕ್ಕಳು ಜಿಂಕೆಯಂತೆ ಜಿಗಿದರು.

- ಮಗುವಿನ ಮುಖವು _____ ಸುಂದರವಾಗಿದೆ.
- ಬೇಸಿಗೆಯ ಬಿಸಿಲು, _____ ಸುಡುತ್ತಿದೆ
- ಭೀಮ ದುರ್ಯೋಧನರು _____ ಹೋರಾಡಿದರು.
- ಸೀತೆಯ ಮುಖ _____ ಅರಳಿತು.
- ಸತ್ಯವಾದ ಮಾತುಗಳು ಕೆಲವರಿಗೆ _____ ಕಹಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ಕೆಳಗಿನ ಎರಡೂ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿರಿ.

ಮಾದರಿ : ಮನಸ್ಸು>ಸಾಗರ - ಕವಿಯ ಮನಸ್ಸು ಸಾಗರದಂತೆ ವಿಶಾಲವಾಗಿದೆ.

1. ಹಗ್ಗ > ಹಾವು : _____
2. ಕೃಷ್ಣ > ಬೆಟ್ಟ : _____
3. ನುಡಿ > ಮುತ್ತು : _____
4. ಕಣ್ಣು > ಕಮಲ : _____
5. ತುಟಿ > ಹವಳ : _____

ಚಟುವಟಿಕೆ 4 : ಈ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಉಪಮೇಯ, ಉಪಮಾನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ : ಮಗುವಿನ ತ್ವಚೆಯು ಹೂವಿನ ದಳದಂತೆ ಮೃದುವಾಗಿದೆ.

ಉಪಮೇಯ-ಮಗುವಿನ ತ್ವಚೆ

ಉಪಮಾನ-ಹೂವಿನದಳ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಾಕ್ಯ	ಉಪಮೇಯ	ಉಪಮಾನ
1.	ವ್ಯಾಕರಣವು ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಬ್ಬಿಣದಷ್ಟು ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ		
2.	ಆತನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಹಿಮಾಲಯದಷ್ಟು ಎತ್ತರವಾಗಿದೆ..		
3.	ಮೀನಿನ ಮೈ ಸಾಬೂನಿನಂತೆ ಮೃದುವಾಗಿದೆ		
4.	ಎನ್ನ ಕಾಲೇ ಕಂಬ		
5.	ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ನಾಯಿಯು ಹುಲಿಯಂತೆ		
6.	ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಕೈತೋಟವು ಉದ್ಯಾನವನದಂತೆ		
7.	ಶಾಲೆಯೇ ದೇವಸ್ಥಾನ		
8.	ಮಗುವಿನ ಮುಖವು ಚಂದಿರನಂತೆ		

ಕಲಿಕಾಫಲ : ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿ, ಗಣ ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಮಾತ್ರಾಗಣ ಭಂದಸ್ಸನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.

ಪದ್ಯ ರಚನೆಯ ನಿಯಮವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ 'ಭಂದಸ್ಸು' ಎನ್ನುವರು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಈ ಅಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ಲಘು ಮತ್ತು ಗುರು ಗುರುತಿಸಿ (ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿ) ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ	ಆ	ಇ	ಈ	ಉ	ಊ	ಋ	ಎ	ಏ	ಐ	ಒ	ಓ	ಔ	ಅಂ	ಅಃ
ಕ	ಕಾ	ಕಿ	ಕೀ	ಕು	ಕೂ	ಕೃ	ಕೆ	ಕೇ	ಕೈ	ಕೊ	ಕೋ	ಕೌ	ಕಂ	ಕಃ
ನ	ನಾ	ನಿ	ನೀ	ನು	ನೂ	ನೃ	ನೆ	ನೇ	ನೈ	ನೊ	ನೋ	ನೌ	ನಂ	ನಃ

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಲಘು ಅಥವಾ ಗುರು ಬರೆಯಿರಿ.

- * ಎಲ್ಲಾ ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರಗಳು- ಒಂದು ಮಾತ್ರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಕ್ಷರಗಳು _____ ಗಳಾಗುತ್ತವೆ.
- * ಎಲ್ಲಾ ದೀರ್ಘಸ್ವರಗಳು- ಎರಡು ಮಾತ್ರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಕ್ಷರಗಳು _____ ಗಳಾಗುತ್ತವೆ.
- * ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ವ್ಯಂಜನಾಕ್ಷರಗಳು _____ ಗಳಾಗುತ್ತವೆ.
- * ದೀರ್ಘಸ್ವರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ವ್ಯಂಜನಾಕ್ಷರಗಳು _____ ಗಳಾಗುತ್ತವೆ.
- * ಒತ್ತಕ್ಷರದ ಹಿಂದಿನ ಅಕ್ಷರ _____ ವಾಗುತ್ತದೆ.
- * ಯೋಗವಾಹಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಎಲ್ಲಾ ಅಕ್ಷರಗಳು _____ ಗಳಾಗುತ್ತವೆ.
- * ಮೂಲ ವ್ಯಂಜನಾಕ್ಷರದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಕ್ಷರ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ _____ ವಾಗುತ್ತದೆ.
- * ಐ ಮತ್ತು ಔ ಸಹಿತವಾದ ಅಕ್ಷರಗಳು _____ ವಾಗುತ್ತವೆ.
- * ಷಟ್ಪದಿಯ ಮೂರು ಮತ್ತು ಆರನೆಯ ಪಾದದ ಕೊನೆಯ ಅಕ್ಷರ _____ ಇದ್ದರೂ _____ ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿ, ಗಣ ವಿಭಾಗಿಸಿ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಿರಿ.

ಕಾವೇರಿಯಿಂದಮಾ ಗೋ

ದಾವರಿ ವರಮಿರ್ದ ನಾಡದಾ ಕನ್ನಡದೊಳ್

ಭಾವಿಸಿದ ಜನಪದಂ ವಸು

ಧಾವಳಯ ವಿಲೀನ ವಿಶದ ವಿಷಯ ವಿಶೇಷಂ

ಕಂದ ಪದ್ಯದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ

1. ಕಂದಪದ್ಯವು _____ ಸಾಲುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.
2. ಒಂದು ಮತ್ತು _____ ಸಾಲುಗಳು ಮಾತ್ರಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಮನಾಗಿದ್ದು, ನಾಲ್ಕು ಮಾತ್ರೆಯ _____ ಗಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿವೆ
3. _____ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಾಲುಗಳು ಮಾತ್ರಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಮನಾಗಿದ್ದು, _____ ಮಾತ್ರೆಯ ಐದು ಗಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿವೆ.
4. ಕಂದಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 16 ಗಣಗಳಿದ್ದು, ಒಟ್ಟು _____ ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುತ್ತವೆ.
5. ಕಂದಪದ್ಯವು ವಿಷಮಗಣ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ _____ ಗಣ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 4 : ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ / ಅಪೂರ್ಣ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಭಂದಸ್ಥಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲವನ್ನು ಹೇಳುವ ಪದ _____
ಅ) ಗಣ ಆ) ಪ್ರಾಸ ಇ) ಮಾತ್ರೆ ಈ) ಯತಿ
2. ಒಂದು ಮಾತ್ರಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಹೀಗೆನ್ನುವರು _____
ಅ) ಲಘು ಆ) ಗುರು ಇ) ಪ್ರಾಸ ಈ) ಫುತ
3. ಎರಡು ಮಾತ್ರಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಹೀಗೆನ್ನುವರು _____

ಅ) ಲಘು

ಆ) ಗುರು

ಇ) ಪ್ರಾಸ

ಈ) ಪುತ

4. ನಾಲ್ಕು ಸಾಲಿನ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ _____

ಅ) ಷಟ್ಪದಿ

ಆ) ಕಂದ

ಇ) ರಗಳೆ

ಈ) ವಚನಗಳು

5. ಮಾತೃಗಳನ್ನು ಎಣಿಸಿ ಗುಂಪು ಮಾಡುವ ಭಂದಸ್ಸು _____

ಅ) ಮಾತ್ರಾ ಭಂದಸ್ಸು

ಆ) ಅಕ್ಷರ ಭಂದಸ್ಸು

ಇ) ಅಂಶ ಭಂದಸ್ಸು

ಈ) ಗಣ ಭಂದಸ್ಸು

ಚಟುವಟಿಕೆ 4 : ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಪದಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿರಿ.

ಮಾದರಿ:	UUU ಸಮಯ
ಕಮಲ	ಕಲ್ಪತರು
ಅಮರ	ಭಾರತ
ಅಕ್ಷರ	ಐವರು
ಕದಂಬ	ತರಗತಿ
ಕಾಗದ	ಕೌಶಲ್ಯ
ಔಷಧ	ಅಂತಃಕರಣ
ಜಾಣ	ಪುರದೊಳ್
ಕಂಬ	ದುಃಖ

ಬುನಾದಿ ಹಂತ - ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ 10

ಪತ್ರ ಬರೆಯೋಣ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಕಾಫಲ - ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ದೈನಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯುವ ಕೌಶಲವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಚಟುವಟಿಕೆ : 1 ಚಿತ್ರ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಪತ್ರದ ವಿಧವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿರಿ.

ಪತ್ರದ ವಿಧ : _____ ಪತ್ರದ ವಿಧ : _____

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಪತ್ರ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪತ್ರದ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

(ಕ್ಷೇಮ, ಹೆಸರು, ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ, ದಿನಾಂಕ, ತೀರ್ಥರೂಪ ಸಮಾನರಾದ, ಸ್ಥಳ, ಇಂದ, ಮಾನ್ಯರೇ, ವಂದನೆಗಳೊಂದಿಗೆ, ಸ್ಥಳ, ಇಂತಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಗ/ಮಗಳು, ಇವರಿಗೆ, ವಿಷಯ, ದಿನಾಂಕ)

ವ್ಯವಹಾರಿಕಪತ್ರ	ವೈಯಕ್ತಿಕಪತ್ರ
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.
6.	6.
7.	7.
8.	8.

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ನಿಮ್ಮನ್ನು ದಾವಣಗೆರೆಯ ನಿವಾಸಿ ಕೌಶಿಕ್ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯವನ್ನು ಸುಸಜ್ಜಿತಗೊಳಿಸಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಕೋರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮನವಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಇವರಿಂದ,

ಇವರಿಗೆ.

ಮಾನ್ಯರೇ,

ವಿಷಯ: _____

ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ _____

ವಂದನೆಗಳೊಂದಿಗೆ

ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ,

ಸ್ಥಳ:

ದಿನಾಂಕ:

ಬೆಂಬಲಿತ ಕಲಿಕೆಯ ಹಂತ - ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ 1
ನಾಮಪದಗಳು

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಕಾ ಫಲ : ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪದಗಳ ಮೂಲಕ ನಾಮಪದಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ನಾಮವಾಚಕಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲು ಕಲಿಯುವರು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನಾಮವಾಚಕಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ.

1.	2.	3.
4.	5.	6.
7.	8.	9.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಈ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾಮಪದ ಹಾಗೂ ನಾಮವಾಚಕಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಇಗೋ ನೋಡು ಲಕ್ಷಣ ತಾಪಸರ ಬೀಡು.		(ಅಂಕಿತನಾಮ)
2. ವೆಸ್ಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅಬೆ ಕವಿಗಳ ಸ್ಮಾರಕವಾಗಿದೆ.		(ಅನ್ವರ್ಥನಾಮ)
3. ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಹತ್ತನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತರಾದರು.		(ಸಂಖ್ಯೆಯವಾಚಕ)
4. ಭಾರತದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ ಇದೆ.		(ದಿಗ್ವಾಚಕ)
5. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯರ ಹಿರಿಯರು ಸಣ್ಣದೊಂದು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು.		(ಸರ್ವನಾಮ)
6. ಸಾವಿರ ಕಂಬಗಳ ಜೈನ ಬಸದಿ ಮೊಡಬಿದಿರೆಯಲ್ಲಿದೆ.		(ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ)
7. ಸಮುದ್ರದ ಆಳದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೇದಗಳಿವೆ.		(ರೂಢನಾಮ)
8. ಬಂಡೀಪುರದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ಹುಲಿಗಳಿವೆ.		(ಗುಣವಾಚಕ)
9. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮನೆಯ ವಾತಾವರಣ ಉತ್ತಮವಾಗಿರಬೇಕು.		(ರೂಢನಾಮ)
10. ಪಂಪ ಮಹಾಕವಿ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ.		(ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ)
11. ನಮ್ಮ ಸೈನಿಕರು ದೇಶದ ಮಹಾರಕ್ಷಕರು.		(ಅನ್ವರ್ಥನಾಮ)
12. ಭಾರತದ ಉತ್ತರ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸ ಪರ್ವತವಿದೆ.		(ದಿಗ್ವಾಚಕ)

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ನಾಮಪದವನ್ನು ನಾಮವಾಚಕಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ರಾಜೀವಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನದ ನಾಗರಹೋಳೆ ಅಭಯಾರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಒರಗಿಕೊಂಡಂತೆ ಇರುವ ಪುಟ್ಟಹಳ್ಳಿ ಸಿದ್ಧಾಪುರ. ಊರಿನ ಸಣ್ಣ ಗುಡಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಐದನೇ ತರಗತಿಯ ಬಾಲಕನೊಬ್ಬ ತನ್ನ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಇರುವ ಹಳೆಯ ಶಾಲಾಬ್ಯಾಗನ್ನು ಹೆಗಲಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡು ; ಹತ್ತು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಸೇರಬಹುದಾದ ಕಾಲುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟನು. ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ ಸೂರ್ಯನ ಎಳೆಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನಷ್ಟು ಉದ್ದದ ನೆರಳನ್ನು ನೋಡಿ ಶಾಲೆಯ ಸಮಯವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದುಕೊಂಡು ನಿಧಾನ ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತಲುಪುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹೇಳಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಅಂಕಿತನಾಮಗಳು : _____

ರೂಢನಾಮಗಳು : _____

ಅನ್ವರ್ಥನಾಮಗಳು : _____

ಗುಣವಾಚಕಗಳು : _____

ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕಗಳು : _____

ಸಂಖ್ಯೇಯವಾಚಕಗಳು : _____

ಪರಿಮಾಣವಾಚಕಗಳು : _____

ದಿಗ್ವಾಚಕಗಳು : _____

ಚಟುವಟಿಕೆ 4 : ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧದಂತೆ ಮೂರನೇ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ.

1 ಪರಿಮಾಣವಾಚಕಗಳು : ಅಷ್ಟು : : ದಿಗ್ವಾಚಕಗಳು

ಉತ್ತರ : _____

2 ಅಂಕಿತನಾಮ : ಅರ್ಜುನ : : ಅನ್ವರ್ಥನಾಮ :

ಉತ್ತರ : _____

3 ಸುಂದರ ಮನೆ : ಗುಣವಾಚಕ : : ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ :

ಉತ್ತರ : _____

4 ವ್ಯಾಪಾರಿ : ಅನ್ವರ್ಥನಾಮ : : ಶಾಲೆ :

ಉತ್ತರ : _____

ಕಲಿಕಾ ಫಲ : ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಂಧಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆದು ಸಂಧಿಯ ವಿಧವನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು.

ಸಂಧಿ ಪರಿಚಯಾತ್ಮಕ ವಿವರ :

ಎರಡು ಅಕ್ಷರಗಳು ಕಾಲ ವಿಳಂಬವಿಲ್ಲದೆ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಲೋಪ ಬರದಂತೆ ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಧಿ ಎನ್ನುವರು.

ಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳಿವೆ	
ಕನ್ನಡಸಂಧಿ	ಸಂಸ್ಕೃತಸಂಧಿ.

ಸಂಸ್ಕೃತದ ಸ್ವರ ಸಂಧಿಗಳು

ಸರ್ವಣದೀರ್ಘಸಂಧಿ	ಗುಣಸಂಧಿ	ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ	ಯಣ್ ಸಂಧಿ
----------------	---------	------------	----------

ಸಂಸ್ಕೃತದ ವ್ಯಂಜನ ಸಂಧಿಗಳು		
ಜಶ್ವಸಂಧಿ	ಶ್ವತ್ವಸಂಧಿ	ಅನುನಾಸಿಕ ಸಂಧಿ

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಸಂಧಿಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಂಧಿಸರ್ವಣದೀರ್ಘ ಸಂಧಿ:- ಸಂಧಿಯಾಗುವಾಗ ಪೂರ್ವಪದರ ಕೊನೆಯ ಸ್ವರಗಳಾದ ಅ, ಆ ಕಾರಗಳ ಮುಂದೆ ಅ, ಆ ಕಾರ ಬಂದಾಗ 'ಅ' ಕಾರವು, ಇ, ಈ ಕಾರಗಳ ಮುಂದೆ ಇ, ಈ ಕಾರಗಳು ಬಂದಾಗ 'ಈ' ಕಾರವು, ಉ, ಊ ಕಾರಗಳ ಮುಂದೆ ಉ, ಊ ಕಾರವು ಬಂದಾಗ 'ಊ' ಕಾರವು ಬಂದರೆ ಅದು ಸರ್ವಣದೀರ್ಘಸಂಧಿ.

ಅ ಆ + ಅ ಆ = ಆ	ದೇವ + ಆಲಯ = ದೇವಾಲಯ
ಇ ಈ + ಇ ಈ = ಈ	ಗಿರಿ+ ಈಶ = ಗಿರೀಶ
ಉ ಊ + ಉ ಊ = ಊ	ಗುರು + ಉಪದೇಶ = ಗುರುಪದೇಶ
ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆದು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರಿ	
ಗ್ರಂಥಾಲಯ	
ಗೌರೀಶ	
ವಧೂಪೇತ	
ಮಹಾತ್ಮ	

ಗುಣಸಂಧಿ: ಪೂರ್ವಪದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅ,ಆ ಕಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಇ,ಈ ಕಾರಗಳು ಬಂದಾಗ ಏ' ಕಾರವೂ, ಉ ಉ ಕಾರಗಳು ಬಂದಾಗ 'ಓ' ಕಾರವೂ, ಋ ಕಾರವು ಬಂದಾಗ 'ಅರ್' ಕಾರವು ಬಂದು ಸಂಧಿಯಾದರೆ ಅದು ಗುಣಸಂಧಿ.

ಅ ಆ + ಇ ಈ = ಏ	ಗಣ + ಈಶ = ಗಣೇಶ
ಅ ಆ + ಉ ಊ = ಓ	ಸೂರ್ಯ + ಉದಯ = ಸೂರ್ಯೋದಯ
ಅ ಆ + ಋ = ಅರ್	ಮಹಾ + ಋಷಿ = ಮಹರ್ಷಿ
ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆದು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರಿ :	
ಚಂದ್ರೋದಯ	
ಮಂಡಲೇಶ್ವರ	
ದೇವರ್ಷಿ	
ವಂಶೋದ್ಧಾರಕ	

ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ: ಪೂರ್ವಪದದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅ, ಆ ಕಾರಗಳಿಗೆ ಏ, ಐ ಕಾರವೂ ಬಂದಾಗ 'ಏ' ಕಾರವೂ, ಅ ಆ ಕಾರಗಳಿಗೆ ಓ ಔ ಕಾರಗಳು ಬಂದಾಗ ಔ ಕಾರವು ಬಂದು ಸಂಧಿಯಾದರೆ ಅದು ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ.

ಅ ಆ + ಏ ಐ = ಐ	ಲೋಕ + ಏಕ = ಲೋಕೈಕ
ಅ ಆ + ಓ ಔ = ಔ	ಜಲ + ಓಘ = ಜಲೌಘ
ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆದು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರಿ :	
ದಿವ್ಯೌಷಧ	
ಮಹೌದಾರ್ಯ	
ಭಾವೈಕ್ಯ	
ಮಹೌನ್ನತ್ಯ	

ಯಣ್ ಸಂಧಿ: ಪೂರ್ವಪದದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಇ/ಈ ಕಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ವಣವಲ್ಲದ ಸ್ವರಗಳು ಬಂದಾಗ 'ಯ್' ಕಾರವೂ ಉ/ಊ ಕಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ವಣವಲ್ಲದ ಸ್ವರಗಳು ಬಂದಾಗ 'ವ್' ಕಾರವೂ 'ಋ' ಕಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ವಣವಲ್ಲದ ಸ್ವರಗಳು ಬಂದಾಗ 'ರ್' ಕಾರವು ಬಂದು ಸಂಧಿಯಾದರೆ ಅದು ಯಣ್ ಸಂಧಿ.

ಇ ಈ + ಅ ಆ = ಯ್	ಅತಿ + ಅಂತ = ಅತ್ಯಂತ
ಉ ಊ + ಅ ಆ = ವ್	ಗುರು + ಅಜ್ಞೆ = ಗುರ್ವಾಜ್ಞೆ
ಋ + ಅ ಆ = ರ್	ಪಿತೃ + ಆರ್ಜಿತ = ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ
ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆದು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ :	
ಗತ್ಯಂತರ	
ಜಾತ್ಯಾತೀತ	
ಅಧ್ಯಾತ್ಮ	
ಅತ್ಯವಸರ	

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಮಾದರಿಯಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಂಧಿ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ : ಮಹರ್ಷಿ : ಮಹಾ + ಋಷಿ

1. ಬೆಟ್ಟದಾವರೆ : _____ + _____

2. ಜಗಜ್ಞೋತಿ : _____ + _____

3. ಅತ್ಯಂತ : _____ + _____

4. ಷಣ್ಮುಖ : _____ + _____

5. ಮೃಗಾಲಯ : _____ + _____

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಂಧಿಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆದು, ಸಂಧಿ ಹೆಸರಿಸಿ.

ಸರಳವಾಕ್ಯ	ಸಂಧಿಪದ	ಬಿಡಿಸಿಬರೆದಾಗ	ಸಂಧಿಯಹೆಸರು
ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ.	ದೇವಾಲಯ	ದೇವ+ಆಲಯ	ಸರ್ವಣ ದೀರ್ಘ ಸಂಧಿ
ಸೂರ್ಯೋದಯ ನೋಡಲು ಚೆಂದ.			
ಅಶೋಕ ಲೋಕೈಕ ವೀರನಾಗಿದ್ದನು			
ಕುಬೇರನು ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದನು			
ಸರಳವಾಕ್ಯ	ಸಂಧಿಪದ	ಬಿಡಿಸಿಬರೆದಾಗ	ಸಂಧಿಯಹೆಸರು
ಇವಳು ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿಗೆ ಒಡತಿ			
ಷಣ್ಮುಖನನ್ನು ಷಡಾನನ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುವರು.			
ಗುರುಗಳಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು.			
ನಮಗೆ ಮನಶ್ಚಂಚಲವಿರಬಾರದು			

ಚಟುವಟಿಕೆ 4 : ಅ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಬ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ ಪಟ್ಟಿ	ಸರಿ ಉತ್ತರಗಳು	ಬ ಪಟ್ಟಿ
ಅತ್ಯಂತ		ಆಗಮಸಂಧಿ
ಲೋಕೈಕ		ಲೋಪಸಂಧಿ
ಮರೆಯಾಗು		ಗುಣಸಂದಿ
ಚಂದ್ರೋದಯ		ವೃದ್ಧಿಸಂದಿ
ನಾವೆಲ್ಲಾ		ಯಣ್ ಸಂಧಿ

ಬೆಂಬಲಿತ ಕಲಿಕೆಯ ಹಂತ - ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ 3
ದ್ವಿರುಕ್ತಿ - ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ - ಜೋಡುನುಡಿ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಕಾ ಫಲ : ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ದ್ವಿರುಕ್ತಿ, ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ ಮತ್ತು ಜೋಡುನುಡಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಳಸುವರು.

ಮಾಹಿತಿ ತಿಳಿಯೋಣ

1. **ದ್ವಿರುಕ್ತಿ :** ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಅರ್ಥವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪದ ಅಥವಾ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಎರಡು ಬಾರಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಶಬ್ದಗಳು ದ್ವಿರುಕ್ತಿ.
2. **ಜೋಡುನುಡಿ :** ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವಾಗ ಒಂದರ ಜೊತೆ ಮತ್ತೊಂದು ಬೇರೆ ಪದವು ರೂಢಿಗತವಾಗಿ ಒಂದರ ಜೋಡುನುಡಿ.
3. **ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ :** ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಿರದ ನಿಖರವಲ್ಲದ ದ್ವನಿ ವಿಶೇಷಣಗಳನ್ನು ತಾನು ಕಿವಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದಂತೆಯೇ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ದ್ವಿರುಕ್ತಿ ಪದಗಳು :

1. ಹೌದುಹೌದು = _____
2. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ = _____
3. ಬನ್ನಿಬನ್ನಿ = _____
4. ಬೇಡಬೇಡ = _____

ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ ಪದಗಳು :

1. ಧಡಧಡ = _____
2. ಚಟಪಟ = _____
3. ಥಳಥಳ = _____
4. ಗಟಗಟ = _____

ಜೋಡುನುಡಿ ಪದಗಳು :

1. ಹುಳಹುಪ್ಪಡಿ = _____
2. ಕೆನೆಮೊಸರು = _____
3. ಕಸಕಡ್ಡಿ = _____
4. ಬೇವುಬೆಲ್ಲ = _____

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ದ್ವಿರುಕ್ತಿ, ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ, ಜೋಡುನುಡಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಚೌಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕಾಡಿನ ನಟ್ಟನಡುವೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿದ್ದ ಸಿಂಹವು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ತಾನೂ ನಗರಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆನಿಸಿ ಕಾಡು ಬಿಟ್ಟು ಬಟ್ಟಬಯಲು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ದಾಟಿ ಸರಸರನೆ ನಗರದೆಡೆಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿತು. ರಸ್ತೆಯ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ಕಂಡು “ಇವು ಕೂಡ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳಂತೆ ಕೈಹಿಡಿದು ಬೆಳೆಸಿದಂತಿವೆ” ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಟಕಟಕನೆ ಓಡುವ ಟಾಂಗಾಗಳು, ಚುಕುಬುಕು ರೈಲುಗಳು,ಕುಯ್ಯೋ ಮರೋ ಎನ್ನುವ ನಾಯಿಮರಿಗಳು,ಗಿಜಿಗಿಜಿಗುಡುವ ಜನಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ; ಗುಡುಗು ಸಿಡಿಲುಗಳೊಂದಿಗೆ ಪಟಪಟ ಬೀಳುವ ಮಳೆಹನಿಗೆ ಜನರು ಓಡೋಡಿ ಮನೆಮಠ ಸೇರುವುದನ್ನು ಕಂಡು “ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಇವರ ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟೋ ಧೈರ್ಯವಂತರು” ಎಂದುಕೊಂಡು ಸಾಕುಸಾಕು ಈ ನಾಡು ನಗರಗಳ ಸಹವಾಸ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಕಾಡಿಗೆ ಮರಳಿತು.

ದ್ವಿರುಕ್ತಿಗಳು	ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯಗಳು	ಜೋಡುನುಡಿಗಳು

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧದಂತೆ ಮೂರನೇ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಬೇಗಬೇಗ : ದ್ವಿರುಕ್ತಿ : : ಧೀರಶೂರ : _____
2. ಧಣಧಣ : ಅನುಕರಣ ಅವ್ಯಯ : : ಸತಿಪತಿ : _____
3. ಹುಳುಹುಪ್ಪಡಿ : ಜೋಡುನುಡಿ : : ಮನೆಮನೆ : ದ್ವಿರುಕ್ತಿ : _____
4. ಕಡೆಗೆ ಕಡೆಗೆ : ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ : : ಮೊದಲು ಮೊದಲು : _____
5. ಸರಸರ : ಅನುಕರಣ ಅವ್ಯಯ : : ತುತ್ತತುದಿ : _____

ಬೆಂಬಲಿತ ಕಲಿಕೆಯ ಹಂತ - ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ 4
ಅವ್ಯಯಗಳು

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಕಾ ಫಲ : ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅವ್ಯಯಗಳ ವಿಧವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿ, ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಕರಣ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವರು.

ಅವ್ಯಯಗಳು:- ನಾಮಪದ, ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳಂತೆ ಲಿಂಗ, ವಚನ, ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ರೂಪಭೇದವನ್ನು ಹೊಂದದೆ ಏಕರೂಪವಾಗಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಅವ್ಯಯ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾದರಿ : ಸಾಮಾನ್ಯಾರ್ಥಕಾವ್ಯಯ	ಬೇಗನೆ	ಮೆಲ್ಲಗೆ	ತಟ್ಟನೆ	ಸೊಗಸಾಗಿ
ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ				
ಭಾವಸೂಚಕಾವ್ಯಯ				
ಕ್ರಿಯಾರ್ಥಕಾವ್ಯಯ				
ಸಂಬಂಧಾರ್ಥಕಾವ್ಯಯ				
ಅವಧಾರಣಾರ್ಥಕಾವ್ಯಯ				
ತದ್ಧಿತಾಂತಾವ್ಯಯ				
ಕೃದಂತಾವ್ಯಯ				

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಈ ಅವ್ಯಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿ.

1. ಮೆಲ್ಲಗೆ : _____
2. ಧಗಧಗ : _____
3. ಸಾಕು : _____
4. ಅಥವಾ : _____
5. ಅಬ್ಬಾ : _____
6. ಅದೇ : _____

7. ತರುವಾಯ : _____
8. ಬೇಕು : _____
9. ತನಕ : _____
10. ಮಾಡಲು : _____

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧದಂತೆ ಮೂರನೇ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ತರುವಾಯ : ಸಾಮಾನ್ಯಾರ್ಥಕ ಅವ್ಯಯ :: ಭಳಿರೇ : _____
2. ಅವರೇ : ಅವಧಾರಣಾರ್ಥಕ ಅವ್ಯಯ :: ಅಥವಾ : _____
3. ರೊಯ್ಯನೇ : ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ :: ಉಂಟು : _____
4. ಸಾಮಾನ್ಯಾರ್ಥಕ ಅವ್ಯಯ : ಕೂಡಲೆ :: ಭಾವಸೂಚಕಾವ್ಯಯ : _____

ಚಟುವಟಿಕೆ 4 : ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ	ಆ	
ಕ್ರಿಯಾರ್ಥಕಾವ್ಯಯ	ಅಲಿಕ್ಕೆ, ಉತ್ತ	
ಸಂಬಂಧಾರ್ಥಕಾವ್ಯಯ	ಮಟ್ಟಿಗೆ, ವೋಲ್	
ತದ್ಧಿತಾಂತಾವ್ಯಯ	ಹೌದು, ಉಂಟು	
ಕೃದಂತಾವ್ಯಯ	ಊ, ಅಥವಾ	

ಬೆಂಬಲಿತ ಕಲಿಕೆಯ ಹಂತ-ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ 5 ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳು

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ
T711P1

ಕಲಿಕಾ ಫಲ : ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು ಮತ್ತು ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಸರಿಯಾದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವರು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಈ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಹೆಸರು ಬರೆಯಿರಿ.

1	.	ಚಿಹ್ನೆ
2	?	ಚಿಹ್ನೆ
3	:-	ಚಿಹ್ನೆ
4	,	ಚಿಹ್ನೆ
5	' '	ಚಿಹ್ನೆ
6	" "	ಚಿಹ್ನೆ
7	()	ಚಿಹ್ನೆ
8	;	ಚಿಹ್ನೆ
9	!	ಚಿಹ್ನೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಆ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಬ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಚೌಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕ್ರ.ಸಂ	ಅ ಪಟ್ಟಿ	ಉತ್ತರಗಳು	ಬ ಪಟ್ಟಿ
1.	ಒಂದು ಪೂರ್ಣ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ವಾಕ್ಯದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಚಿಹ್ನೆ.		ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಚಿಹ್ನೆ
2.	ಉಪವಾಕ್ಯಗಳು ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಅಧೀನವಾಗಿದ್ದಾಗ ಬಳಸುವ ಚಿಹ್ನೆ.		ಆವರಣ ಚಿಹ್ನೆ
3.	ಕರ್ತೃ, ಕರ್ಮ, ಕ್ರಿಯಾ ಪದಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷಣಗಳು ಬರುವಾಗ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಚಿಹ್ನೆ.		ಭಾವಸೂಚಕ ಚಿಹ್ನೆ
4.	ಪ್ರಶ್ನೆರೂಪದ ಪದ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳ ಮುಂದೆ ಬಳಸುವ ಚಿಹ್ನೆ.		ವಾಕ್ಯವೇಷ್ಟನ ಚಿಹ್ನೆ
5.	ಹರ್ಷ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಸಂತೋಷ ವಿಷಾದ ದುಃಖ ಮೊದಲಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಗಳ ಮುಂದೆ ಬಳಸುವ ಚಿಹ್ನೆ.		ಉದ್ಗರಣ ಚಿಹ್ನೆ
6.	ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಬರೆಯುವಾಗ ಬಳಸುವ ಚಿಹ್ನೆ.		ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಚಿಹ್ನೆ
7.	ಪರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳು ಅನ್ಯ ಭಾಷೆ ಪದಗಳು ಬಳಸುವಾಗ ಬಳಸುವ ಚಿಹ್ನೆ.		ಅಲ್ಪ ವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆ
8.	ಪದವನ್ನೋ ವಾಕ್ಯವನ್ನೋ ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮನಾರ್ಥಕ ಪದವನ್ನೋ ವಾಕ್ಯವನ್ನೋ ಹೇಳುವಾಗ ಬಳಸುವ ಚಿಹ್ನೆ.		ಅರ್ಧ ವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆ
9.	ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ವಿವರಣೆ ಮುಂದೆ ಇದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸುವ ಚಿಹ್ನೆ.		ಪೂರ್ಣ ವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ಈ ವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಮಕ್ಕಳು ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

2. ನೀವು ಹೆಚ್ಚು ದುಡಿದಿದ್ದೀರಿ ಕಡಿಮೆ ವಿಶ್ರಮಿಸಿದ್ದೀರಿ.

3. ನಿಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿವೆ.

4. ಛೇ ಈ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದಿತ್ತು.

5. ಮಡಿಯ ಬೇಕಾದರೆ ಮಾಡಿಯೇ ಮಡಿಯತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು.

6. ಶಿವಾನುಭವ ಶಬ್ದಕೋಶ ಇದು ಹಳಕಟ್ಟಿಯವರು ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 4 : ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1 ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನೇ ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಬರೆಯುವಾಗ ಬಳಸುವ ಚಿಹ್ನೆ :

ಎ) ಅಲ್ಪವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆ ಬಿ) ಭಾವಸೂಚಕ ಚಿಹ್ನೆ ಸಿ) ಉದ್ಧರಣ ಚಿಹ್ನೆ ಡಿ) ಪೂರ್ಣವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆ

ಉತ್ತರ :

2. ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳನ್ನು ಅನ್ಯಭಾಷಿಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ಬಳಸುವ ಚಿಹ್ನೆ :

ಎ) ಅರ್ಧ ವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆ ಬಿ) ಭಾವಸೂಚಕ ಚಿಹ್ನೆ ಸಿ) ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಚಿಹ್ನೆ ಡಿ) ವಾಕ್ಯವೇಷ್ಟನ ಚಿಹ್ನೆ

ಉತ್ತರ :

3 .ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ವಿವರಣೆ ಮುಂದೆ ಇದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸುವ ಚಿಹ್ನೆ :

ಎ) ಪೂರ್ಣ ವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆ ಬಿ) ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಚಿಹ್ನೆ ಸಿ) ಆವರಣ ಚಿಹ್ನೆ ಡಿ) ಪೂರ್ಣವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆ

ಉತ್ತರ ::

4 ಪ್ರಶ್ನಾರೂಪದ ಪದ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯದ ಮುಂದೆ ಬಳಸುವ ಚಿಹ್ನೆ :

ಎ) ಅಲ್ಪವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆ ಬಿ) ಭಾವಸೂಚಕ ಚಿಹ್ನೆ ಸಿ) ಉದ್ಧರಣ ಚಿಹ್ನೆ ಡಿ) ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಚಿಹ್ನೆ

ಉತ್ತರ :

ಬೆಂಬಲಿತ ಕಲಿಕೆಯ ಹಂತ - ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ 6
ವಾಕ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಕಾ ಫಲ : ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಾಕ್ಯಗಳ ವಿವಿಧ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು (ಸಾಮಾನ್ಯ, ಸಂಯೋಜಿತ, ಮಿಶ್ರವಾಕ್ಯ) ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಮೂಲಕ ಉತ್ತಮ ಬರವಣಿಗೆ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಈ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಓದಿ ವಾಕ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

1. ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸು ಬರುತ್ತದೆ.

ಇದು..... ವಾಕ್ಯ

2. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಡೆಂಗ್ಯು ಜ್ವರ ಹಬ್ಬಿದ್ದರಿಂದ ಹಲವಾರು ಜನರು ಅಸುನೀಗಿದರು.

ಇದು..... ವಾಕ್ಯ

3. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರೂ ಪ್ರಕೃತಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಕರಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಇದು..... ವಾಕ್ಯ

4. ನಾನು ಉತ್ತಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಇದು..... ವಾಕ್ಯ

5. ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಪಾಠ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಉತ್ತಮ ಅಂಕಗಳಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಇದು..... ವಾಕ್ಯ

6. ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಲೇರಿಯಾ ಹಬ್ಬಿ, ಜನರ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿ, ಅವರೆಲ್ಲ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡರು.

ಇದು..... ವಾಕ್ಯ

7. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಥವಾ ನನ್ನ ತಮ್ಮ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಇದು..... ವಾಕ್ಯ

8. ನಾನು ಭಾರತದ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಜೆ.

ಇದು..... ವಾಕ್ಯ

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಈ ವಾಕ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1 ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯ

2 ಸಂಯೋಜಿತ ವಾಕ್ಯ

3 ಮಿಶ್ರ ವಾಕ್ಯ

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ಮಾದರಿಯಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯ, ಸಂಯೋಜಿತ ವಾಕ್ಯ, ಮಿಶ್ರ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯ - ಮಾದರಿ : ಮಕ್ಕಳು ಆಟವನ್ನು ಆಡಿದರು.

1. _____
2. _____
3. _____

ಸಂಯೋಜಿತ ವಾಕ್ಯ - ಮಾದರಿ : ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಮಲೇರಿಯಾ ಹಬ್ಬಿತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಯಿತು.

1. _____
2. _____
3. _____

ಮಿಶ್ರವಾಕ್ಯ - ಮಾದರಿ : ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೂ ಹವಾಮಾನದ ವೈಪರೀತ್ಯದಿಂದ ಪೋಷಕರು ಒಮ್ಮತವಿಲ್ಲದರಿಂದ ಹೋಗಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

1. _____
2. _____
3. _____

ಬೆಂಬಲಿತ ಕಲಿಕೆಯ ಹಂತ - ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ 7
ಛಂದಸ್ಸು - 1

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಕಾ ಫಲ : ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿ, ಗಣ ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಮಾತ್ರಾಣ ಛಂದಸ್ಸನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.

ಮಾತ್ರಾಣ : ಮಾತ್ರಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗಣ ವಿಂಗಡಿಸುವುದು. (ಕಂದಪದ್ಯ, ಷಟ್ಪದಿ, ರಗಳೆ)

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ್ಯಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಓದಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿ, ಗಣ ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಛಂದಸ್ಸನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

ಕಂದಪದ್ಯದ ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ಇದು ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳುಳ್ಳ ಪದ್ಯ.
- ಒಂದು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಪಾದಗಳು ಸಮಾನವಾಗಿದ್ದು, ನಾಲ್ಕು ಮಾತ್ರಗಳ ಮೂರು ಮೂರು ಗಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿವೆ.
- ಎರಡು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಾದಗಳು ಸಮಾನವಾಗಿದ್ದು ನಾಲ್ಕು ಮಾತ್ರಗಳ ಐದೈದು ಗಣಗಳಿವೆ.

ಅಂತೆಂಬನಾರ್ಗಪಿರಿದುಂ

ಭ್ರಾಂತುದಲೇಂದ್ರೋಣನೆಂಬನೇಂಪಾರ್ವನೆ ಪೇ

ಛಂತೆನಗೆಕೆಳೆಯನೇ ನೂಂ

ಕಂತಪ್ಪನನಟಿಯೆನೆಂದು ಸಭೆಯೊಳ್ಳುಡಿದಂ

ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ಇದು ಆರು ಪಾದಗಳುಳ್ಳ ಪದ್ಯ.
- ಒಂದು, ಎರಡು, ನಾಲ್ಕು ಮತ್ತು ಐದನೆಯ ಪಾದಗಳು ಸಮಾನವಾಗಿದ್ದು ಪ್ರತಿಪಾದದಲ್ಲೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಮತ್ತು
- ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಮಾತ್ರಗಳ ಎರಡೆರಡು ಗಣಗಳಿರುತ್ತವೆ.
- ಮೂರು ಮತ್ತು ಆರನೆಯ ಪಾದಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಮವಾಗಿದ್ದು ಮೂರು ಮಾತ್ರಗಳ ಅನಂತರ ನಾಲ್ಕು ಮಾತ್ರಗಳ

- ಮೂರು ಮೂರು ಗಣಗಳು ಮತ್ತು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುರು ಇರುತ್ತದೆ.
- ಒಂದು, ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಪಾದಗಳು ಪೂರ್ವಾರ್ಧವೆಂತಲೂ, ನಾಲ್ಕು, ಐದು, ಮತ್ತು ಆರನೆಯ ಪಾದಗಳು ಉತ್ತರಾರ್ಧವೆಂತಲೂ ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ಕೊರಳ ಸೆರೆಹಿಗ್ಗಿದವುದುಗುಜಲ
ಉರವಣಿಸಿ ಕಡುನೊಂದನಕಟಾ
ಕುರುಪತಿಗೆ ಕೇಡಾದುದೆಂದನು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ
ಹರಿಯ ಹಗೆ ಹೊಗೆ ದೋರದುರುಹದೆ
ಬರಿದೆ ಹೋಹುದೆ ತನ್ನವಂಶವ
ನರುಹಿ ಕೊಂದನು ಹಲವು ಮಾತೇನೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿದ

ವಾರ್ಧಕ ಷಟ್ಪದಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ಇದು ಆರು ಪಾದಗಳುಳ್ಳ ಪದ್ಯ.
- ಒಂದು, ಎರಡು, ನಾಲ್ಕು ಮತ್ತು ಐದನೆಯ ಪಾದಗಳು ಸಮಾನವಾಗಿದ್ದು ಪ್ರತಿಪಾದದಲ್ಲೂ ಐದು ಮಾತೃಗಳ ನಾಲ್ಕು ಗಣಗಳಿರುತ್ತವೆ.
- ಮೂರು ಮತ್ತು ಆರನೆಯ ಪಾದಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಮವಾಗಿದ್ದು ಪ್ರತಿಪಾದದಲ್ಲೂ ಐದು ಮಾತೃಗಳ ಆರು ಗಣಗಳಿರುತ್ತವೆ.
ಮತ್ತು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುರು ಇರುತ್ತದೆ.
- ಒಂದು, ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಪಾದಗಳು ಪೂರ್ವಾರ್ಧವೆಂತಲೂ, ನಾಲ್ಕು, ಐದು, ಮತ್ತು ಆರನೆಯ ಪಾದಗಳು ಉತ್ತರಾರ್ಧವೆಂತಲೂ ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ಬಲ್ಲಯ್ಯ ನೃಪರಂಜಿ ತಡೆಯದೆರಘೋದ್ವಹನ
ಸೊಲ್ಲೇಳಿ ನಮಿಸಲಿಳೆಯೋಳ್ ಚರಿಸುತ್ತದ್ವರದ
ನಲ್ಲುದುರೆ ಬಂದು ವಾಲ್ಮೀಕಿಯ ನಿಜಾಶ್ರಮದ ವಿನಿಯೋಗದುಪವನದೊಳು
ಪುಲ್ಲಳ ಪಸುರ್ಗೇಳಸಿ ಪೊಕ್ಕಡಾ ತೋಟಗಾ
ವಲ್ಲೆ ತನ್ನೊಡನಾಡಿಗಳಕೂಡಿ ಲೀಲೆ ಮಿಗೆ
ಬಿಲ್ಲೊಂಡು ನಡೆತಂದವಂ ಕಂಡನರ್ಚಿತ ಸುವಾಜಿಯಂ ವೀರಲವನು

UNPUBLISHED

ಬೆಂಬಲಿತ ಕಲಿಕೆಯ ಹಂತ - ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ 8

ಅಲಂಕಾರಗಳು

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಕಾ ಫಲ : ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪದ್ಯದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಸ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು ಹಾಗೂ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿನ ಅಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವರು.

ಅಲಂಕಾರದ ವಿಧಗಳು:

ಶಬ್ದಾಲಂಕಾರ	ಅರ್ಥಾಲಂಕಾರ
1. ಅನುಪ್ರಾಸ : 1. ವೃತ್ತಾನುಪ್ರಾಸ 2. ಭೇಕಾನುಪ್ರಾಸ	1. ಉಪಮಾಲಂಕಾರ
2. ಯಮಕ	2. ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ
3. ಚಿತ್ರಕವಿತ್ವ	3. ಉತ್ತೇಕ್ಷಾಲಂಕಾರ
	4. ದೃಷ್ಟಾಂತಾಲಂಕಾರ
	5. ಅರ್ಥಾಂತರನ್ಯಾಸಾಲಂಕಾರ
	6. ಶ್ಲೇಷಾಲಂಕಾರ

ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಸಮನ್ವಯಿಸುವ ಮಾದರಿ:

1. ಉಪಮಾಲಂಕಾರ :

ಮಾದರಿ: ಭೀಮ ದುರ್ಯೋಧನರು ಮದಗಜಗಳಂತೆ ಹೋರಾಡಿದರು.

ಅಲಂಕಾರ : ಉಪಮಾಲಂಕಾರ

ಲಕ್ಷಣ : ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳಿಗಿರುವ (ಉಪಮೇಯ ಮತ್ತು ಉಪಮಾನ) ಪರಸ್ಪರ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದೇ ಉಪಮಾಲಂಕಾರ.

ಉಪಮೇಯ : ಭೀಮ ದುರ್ಯೋಧನರು

ಉಪಮಾನ : ಮದಗಜಗಳು

ಉಪಮವಾಚಕ : ಅಂತೆ

ಸಮಾನಧರ್ಮ : ಹೋರಾಡುವುದು

ಸಮನ್ವಯ : ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾದ ಭೀಮ ದುರ್ಯೋಧನರು ಹೋರಾಡುವುದನ್ನು ಉಪಮಾನವಾದ ಮದಗಜಗಳು ಹೋರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಉಪಮಾಲಂಕಾರ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಮಾದರಿಯಂತೆ ಸಮನ್ವಯಿಸಿ:

1. ನೀಚರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರವು ಹಾವಿಗೆ ಹಾಲೆರೆದಂತೆ.

ಅಲಂಕಾರ : _____

ಲಕ್ಷಣ : _____

ಉಪಮೇಯ : _____

ಉಪಮಾನ : _____
 ಉಪಮವಾಚಕ : _____
 ಸಮಾನಧರ್ಮ : _____
 ಸಮನ್ವಯ : _____

2. ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ :

ಮಾದರಿ: ಶಿರವೇ ಹೊನ್ನ ಕಳಸ

ಅಲಂಕಾರ : ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ
 ಲಕ್ಷಣ : ಎರಡುವಸ್ತುಗಳಿಗಿರುವ (ಉಪಮೇಯ ಮತ್ತು ಉಪಮಾನ) ಪರಸ್ಪರ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ಅಭೇದವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುವುದೇ ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ
 ಉಪಮೇಯ : ಶಿರ
 ಉಪಮಾನ : ಹೊನ್ನಕಳಸ
 ಸಮನ್ವಯ : ಉಪಮೇಯವಾದ ಶಿರವನ್ನು ಉಪಮಾನವಾದ ಹೊನ್ನಕಳಸಕ್ಕೆ ಅಬೇಧವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ರೂಪಕಾಲಂಕಾರವಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಮಾದರಿಯಂತೆ ಸಮನ್ವಯಿಸಿ:
 2 ಪಾದ ಕಮಲ

ಅಲಂಕಾರ : _____
 ಲಕ್ಷಣ : _____

 ಉಪಮೇಯ : _____
 ಉಪಮಾನ : _____
 ಸಮನ್ವಯ : _____

3. ದೃಷ್ಟಾಂತಾಲಂಕಾರ :

ಮಾದರಿ : ಉಪ್ಪಿಗಿಂತ ರುಚಿಯಿಲ್ಲ; ತಾಯಿಗಿಂತ ಬಂಧುವಿಲ್ಲ .
 ಅಲಂಕಾರ : ದೃಷ್ಟಾಂತಾಲಂಕಾರ
 ಲಕ್ಷಣ : ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಾಕ್ಯಗಳು (ಉಪಮೇಯ, ಉಪಮಾನ) ಅರ್ಥಸಾದೃಶ್ಯದಿಂದ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಬಿಂಬ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಭಾವದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ದೃಷ್ಟಾಂತಾಲಂಕಾರ.
 ಉಪಮೇಯ : ಉಪ್ಪಿಗಿಂತ ರುಚಿತಯಿಲ್ಲ
 ಉಪಮಾನ : ತಾಯಿಗಿಂತ ಬಂಧುವಿಲ್ಲ
 ಸಮನ್ವಯ : ಇಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿಗಿಂತ ರುಚಿಯಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಾಯಿಗಿಂತ ಬಂಧುವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳು ಬಿಂಬ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದಂತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದು ದೃಷ್ಟಾಂತಾಲಂಕಾರವಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ಮಾದರಿಯಂತೆ ಸಮನ್ವಯಿಸಿ:

3) ಮಾತು ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ಜಗಳವಿಲ್ಲ ; ಊಟ ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ರೋಗವಿಲ್ಲ.

ಅಲಂಕಾರ : _____

ಲಕ್ಷಣ : _____

ಉಪಮೇಯ : _____

ಉಪಮಾನ : _____

ಸಮನ್ವಯ : _____

4. ಉತ್ತೇಕ್ಷಾಲಂಕಾರ

ಮಾದರಿ : ವಿದ್ಯುದೀಪಗಳಿಂದ ರಂಜಿತವಾದ ಮೈಸೂರು ನಗರವು ದೇವೇಂದ್ರನ ಅಮರಾವತಿಯೋ ಎಂಬಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿತ್ತು

ಅಲಂಕಾರ : ಉತ್ತೇಕ್ಷಾಲಂಕಾರ

ಲಕ್ಷಣ : ಉಪಮೇಯವನ್ನು ಉಪಮಾನವನ್ನಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ ವರ್ಣಿಸಿದರೆ ಅದು 'ಉತ್ತೇಕ್ಷಾಲಂಕಾರ'

ಉಪಮೇಯ : ವಿದ್ಯುದೀಪಗಳಿಂದ ರಂಜಿತವಾದ ಮೈಸೂರು ನಗರ

ಉಪಮಾನ : ದೇವೇಂದ್ರನ ಅಮರಾವತಿ

ಸಮನ್ವಯ : ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾದ ವಿದ್ಯುದೀಪಗಳಿಂದ ರಂಜಿತವಾದ ಮೈಸೂರು ನಗರವನ್ನು ಉಪಮಾನವಾದ ದೇವೇಂದ್ರನ ಅಮರಾವತಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸಂಭಾವಿಸಿ (ಕಲ್ಪಿಸಿ) ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 4 : ಮಾದರಿಯಂತೆ ಸಮನ್ವಯಿಸಿ:

1. ಮಗುವಿನ ಮುಖ ಕಮಲವೋ ಎಂಬಂತೆ ಅರಳಿತು.

ಅಲಂಕಾರ : _____

ಲಕ್ಷಣ : _____

ಉಪಮೇಯ : _____

ಉಪಮಾನ : _____

ಸಮನ್ವಯ : _____

5. ಅರ್ಥಾಂತರನ್ಯಾಸಾಲಂಕಾರ

ಮಾದರಿ: ಕಾರ್ಗಿಲ್ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸೈನಿಕರು ಹೋರಾಡಿ ಗೆದ್ದರು. ಧೈರ್ಯವಿದ್ದವರಿಗೆ ಏನನ್ನು ತಾನೆ ಸಾಧಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ?

ಅಲಂಕಾರ : ಅರ್ಥಾಂತರನ್ಯಾಸಾಲಂಕಾರ

ಲಕ್ಷಣ : ಒಂದು ವಿಶೇಷ ವಾಕ್ಯವನ್ನು (ಉಪಮೇಯ) ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯದಿಂದ (ಉಪಮಾನ) ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯದಿಂದ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದೇ ಅರ್ಥಾಂತರನ್ಯಾಸಾಲಂಕಾರ.

ಉಪಮೇಯ : ನಮ್ಮ ಸೈನಿಕರು ಹೋರಾಡಿ ಗೆದ್ದರು

ಉಪಮಾನ : ಧೈರ್ಯವಿದ್ದವರಿಗೆ ಏನನ್ನು ತಾನೆ ಸಾಧಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಮನ್ವಯ : ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾದ ನಮ್ಮ ಸೈನಿಕರು ಹೋರಾಡಿ ಗೆದ್ದರು ಎಂಬ ವಿಶೇಷವಾಕ್ಯವನ್ನು ಧೈರ್ಯವಿದ್ದವರಿಗೆ ಏನನ್ನು ತಾನೆ ಸಾಧಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಕ್ಯದಿಂದ ಸಮರ್ಥಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಅರ್ಥಾಂತರನ್ಯಾಸಾಲಂಕಾರ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 5 : ಮಾದರಿಯಂತೆ ಸಮನ್ವಯಿಸಿ:

1. “ರೋಷಾಗ್ನಿಯಿಂದ ಸಿಂಹವು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತಿತು ; ಶೌರವಂತನಾದರೂ ಕೋಪಾತುರವುಳ್ಳವನು ಬದುಕುಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?”

ಅಲಂಕಾರ : _____

ಲಕ್ಷಣ : _____

ಉಪಮೇಯ : _____

ಉಪಮಾನ : _____

ಸಮನ್ವಯ : _____

ಬೆಂಬಲಿತ ಕಲಿಕೆಯ ಹಂತ - ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ 9
ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಕಾ ಫಲ : ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ನಿಖರವಾದ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸುವರು.

- ✓ ಕ್ರಿಯಾಪದದ ಮೂಲರೂಪ ಧಾತು
- ✓ ಧಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳಿವೆ 1 ಸಕರ್ಮಕ ಧಾತು 2 ಅಕರ್ಮಕ ಧಾತು

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಧಾತುಗಳನ್ನು ಸಕರ್ಮಕ ಧಾತು ಮತ್ತು ಅಕರ್ಮಕ ಧಾತುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ತಿನ್ನು, ಓಡು, ನಾಚು, ಕೇಳು, ಹೋಗು, ಬರೆ, ಕೊಡು, ಹೇಳು, ಮಲಗು, ಹೊಳೆ, ಉಣ್ಣು.

ಸಕರ್ಮಕ ಧಾತುಗಳು	ಅಕರ್ಮಕ ಧಾತುಗಳು

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಮಾದರಿಯಂತೆ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥರೂಪ ಕ್ರಿಯಾರೂಪಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ

ಧಾತು	ವಿದ್ಯರ್ಥಕ ರೂಪ	ಸಂಭವನಾರ್ಥಕ ರೂಪ	ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ರೂಪ
ಮಾದರಿ: ನೋಡು	ನೋಡಲಿ	ನೋಡಿಯಾಳು	ನೋಡಳು
ಮಾಡು			
ಕೇಳು			
ಬರೆ			
ಕೊಡು			
ಕಲಿ			
ತಿನ್ನು			
ನಡೆ			
ಕರೆ			
ಬರು			
ಓಡು			

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಮಕ್ಕಳು ಆಟವನ್ನು ಆಡಲಿ. (ಸಂಭಾವನಾರ್ಥಕ)

2. ರೈತನು ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲಿ (ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ)

3. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬದರಾರು. (ವಿದ್ಯರ್ಥಕ)

ಚಟುವಟಿಕೆ 4 : ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧದಂತೆ ಮೂರನೇ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ.

1 ಉಳು : ಅಕರ್ಮಕ ಧಾತು :: ಹೊಳೆ : _____

ಉತ್ತರ : _____

2 ವಿದ್ಯರ್ಥಕ : ಮಾಡೋಣ :: ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ : _____

ಉತ್ತರ : _____

3 ಸಂಭಾವನಾರ್ಥಕ : ಕೇಳಿತು :: ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ : _____

ಉತ್ತರ : _____

4 ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ : ಹೋಗಲು :: ವಿದ್ಯರ್ಥಕ : _____

ಉತ್ತರ : _____

5 ಸಕರ್ಮಕ ಧಾತು ; ಕೊಡು :: : ಅಕರ್ಮಕ ಧಾತು : _____

ಉತ್ತರ : _____

ಬೆಂಬಲಿತ ಕಲಿಕೆಯ ಹಂತ - ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ 10
ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಕಾ ಫಲ : ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಾಮಪದಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ವಿಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಾರಕಾರ್ಥವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು.

- ನಾಮಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ನಾಮಪದಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೇ ವಿಭಕ್ತಿಪ್ರತ್ಯಯಗಳು.

ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳ ಪಟ್ಟಿ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಿಭಕ್ತಿಹೆಸರು	ನಾಮಪ್ರಕೃತಿ	ವಿಭಕ್ತಿಪ್ರತ್ಯಯ	ನಾಮಪದ
1	ಪ್ರಥಮ	ಶಾಲೆ	ಉ	ಶಾಲೆಯು
2	ದ್ವಿತೀಯ	ಶಾಲೆ	ಅನ್ನು	ಶಾಲೆಯನ್ನು
3	ತೃತೀಯ	ಶಾಲೆ	ಇಂದ	ಶಾಲೆಯಿಂದ
4	ಚತುರ್ಥಿ	ಶಾಲೆ	ಗೆ,ಕೆ,ಇಗೆ	ಶಾಲೆಗೆ
5	ಪಂಚಮಿ	ಶಾಲೆ	ದೇಸೆಯಿಂದ	ಶಾಲೆಯದೇಸೆಯಿಂದ
6	ಷಷ್ಠಿ	ಶಾಲೆ	ಅ	ಶಾಲೆಯ
7	ಸಪ್ತಮಿ	ಶಾಲೆ	ಅಲ್ಲಿ	ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗದ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸಹಿತ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

ಕಾವೇರಿ ನದಿಯು ಸುಂದರವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ನಾವು ನದಿಯನ್ನು ಕಲುಷಿತ ಮಾಡಬಾರದು. ನದಿಯಿಂದ ಹಲವಾರು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನದಿಗೆ ಕಸ-ಕಡ್ಡಿ ಗಲೀಜುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮಲಿನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನದಿಯ ದೇಸೆಯಿಂದ ಹಲವಾರು ಜನರು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ನದಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಜನ ನದಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ನದಿಯೇ ಸಕಲವೂ ಎಂದು ತಿಳಿದರೆ ಜೀವಜಲ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೂ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಪದಗಳು	ಪ್ರತ್ಯಯ	ವಿಭಕ್ತಿ	ಕಾರಕಾರ್ಥ
1	ನದಿಯು	ಉ	ಪ್ರಥಮವಿಭಕ್ತಿ	ಕರ್ತೃಕಾರಕ
2				
3				
4				ಸಂಪ್ರದಾನಕಾರಕ
5				
6				ಸಂಬಂಧಕಾರಕ
7				

ಚಟುವಟಿಕೆ 2: ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿಸಿ ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಭಕ್ತಿ	ಪ್ರತ್ಯಯ	ಶಾಲೆ	ಮರ	ಮಗು
ಪ್ರಥಮವಿಭಕ್ತಿ	ಉ	ಶಾಲೆಯು		
ದ್ವಿತೀಯವಿಭಕ್ತಿ	ಅನ್ನು		ಮರವನ್ನು	
ತೃತೀಯವಿಭಕ್ತಿ	ಇಂದ			ಮಗುವಿಂದ
ಚತುರ್ಥೀವಿಭಕ್ತಿ	ಗೆ/ಇಗೆ/ಕೆ			
ಪಂಚಮೀವಿಭಕ್ತಿ	ದೇಸೆಯಿಂದ			ಮಗುವಿನದೇಸೆಯಿಂದ
ಷಷ್ಠೀವಿಭಕ್ತಿ	ಅ		ಮರದ	
ಸಪ್ತಮೀವಿಭಕ್ತಿ	ಅಲ್ಲಿ	ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ		

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ಅ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಬ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕ್ರ ಸಂ	ಅ ಪಟ್ಟಿ ವಿಭಕ್ತಿ	ಸರಿ ಉತ್ತರ	ಬ ಪಟ್ಟಿ ನಾಮಪದ
1	ಪ್ರಥಮವಿಭಕ್ತಿ		ಸೂರ್ಯ ಮಿತ್ರನೊಳ್
2	ದ್ವಿತೀಯವಿಭಕ್ತಿ		ಸೂರ್ಯ ಮಿತ್ರಂಗೆ
3	ತೃತೀಯವಿಭಕ್ತಿ		ಸೂರ್ಯ ಮಿತ್ರನ
4	ಚತುರ್ಥೀವಿಭಕ್ತಿ		ಸೂರ್ಯ ಮಿತ್ರಂ
5	ಪಂಚಮೀವಿಭಕ್ತಿ		ಸೂರ್ಯ ಮಿತ್ರನಿಂ
6	ಷಷ್ಠೀವಿಭಕ್ತಿ		ಸೂರ್ಯ ಮಿತ್ರನತ್ತಣಿಂ
7	ಸಪ್ತಮೀವಿಭಕ್ತಿ		ಸೂರ್ಯ ಮಿತ್ರನಂ

ಪತ್ರ ಬರೆಯೋಣ 1

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಕಾ ಫಲ : ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ದೈನಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯುವ ಕೌಶಲವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಪತ್ರ

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ದೂರು, ಮನವಿ ಕೋರಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ನೀಡಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕ್ರ.ಸಂ	ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯುವ ವಿಷಯ	ದೂರು ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಕಚೇರಿ	ಆಯ್ಕೆಗಳು
1	ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಆದಾಯ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ		ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು
2	ಮನೆಗೆ ನೀರಿನ ಸಂಪರ್ಕ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ		ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
3	ಮನೆಗೆ ಶೌಚಾಲಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ		ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಉಪನಿರೀಕ್ಷಕರು
4	ಶಾಲಾ ದಾಖಲಾತಿ ವರ್ಗಾವಣೆ ಪತ್ರ		ತಹಶೀಲ್ದಾರರು
5	ಗ್ರಂಥಾಲಯ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ		ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
6	ನಿಮ್ಮ ಊರಿನ ರಸ್ತೆ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ		ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು
7	ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ ತೆರೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ		ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು
8	ಊರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅಕ್ರಮ ಮದ್ಯ ಮಾರಾಟದ ಬಗ್ಗೆ		ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
9	ಹಾಲಿನ ಡೈರಿ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ		ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೂರು, ಮನವಿ ಕೋರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು, ಇಂದ ಮತ್ತು ಇವರಿಗೆ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಬರೆದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಮೂದಿಸಿರಿ.

[illegible]

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ನಿಮ್ಮನ್ನು ರಾಯಚೂರಿನ ವಿಶ್ವಮಾನವ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯ ಕ್ಷಮ್ಯ ಪ್ರಸಾದ್ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯಕ್ಕೆ ಕೊರಡಿ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಕೋರಿ ಜಿಲ್ಲಾಪಂಚಾಯತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮನವಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಇಂದ

.....
.....
.....
.....

ಗೆ,

.....
.....
.....
.....

ಮಾನ್ಯರೇ,

ವಿಷಯ : ಶಾಲಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯಕ್ಕೆ ಕೊರಡಿ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಕೋರಿ.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ಬೆಂಬಲಿತ ಕಲಿಕೆಯ ಹಂತ - ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ 12
ಪತ್ರ ಬರೆಯೋಣ 2

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಕಾ ಫಲ : ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ದೈನಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯುವ ಕೌಶಲವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪತ್ರ

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಯಾವ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಸಂಭೋಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೀಡಿರುವ ಎ ಪಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಬಿ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಬಂಧುಗಳ ವಿವರ ಎ ಪಟ್ಟಿ	ಬಳಸುವ ಸಂಭೋಧನೆ ಬಿ ಪಟ್ಟಿ	ಆಯ್ಕೆಗಳು
1.	ತಂದೆ		ನಲ್ಮೆಯ
2.	ತಾಯಿ		ತೀರ್ಥರೂಪು
3.	ಅಣ್ಣ		ಮಾತೃಶ್ರೀ ಸಮಾನರಾದ
4.	ಅಕ್ಕ		ತೀರ್ಥರೂಪುಸಮಾನರಾದ
5.	ತಮ್ಮ		ಚಿರಂಜೀವಿ
6.	ಗೆಳೆಯ, ಗೆಳತಿ		ಮಾತೃಶ್ರೀ ಸಮಾನರಾದ ಅಕ್ಕ
7.	ತಂಗಿ		ಚಿರಂಜೀವಿ ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿ
8.	ಅತ್ತೆ, ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ		ತೀರ್ಥರೂಪು ಸಮಾನರಾದ
9.	ಮಾವ, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ, ದೊಡ್ಡಪ್ಪ		ಮಾತೃಶ್ರೀ

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂಧುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪತ್ರ ಬರೆಯುವ ಸಂಭೋಧನೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಕ್ಷೇಮ

ಹೆಸರು:

ಸ್ಥಳ:

ದಿನಾಂಕ:

_____ರವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ

_____ಮಾಡುವ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು_____

ವಂದನೆಗಳೊಂದಿಗೆ

ಇಂತಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಗ/ಮಗಳು

ಹೊರವಿಳಾಸ	
ಇವರಿಗೆ	ಇಂದ

ಬೆಂಬಲಿತ ಕಲಿಕೆಯ ಹಂತ - ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ 13

ಭಂದಸ್ಸು 2

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಕಾ ಫಲ : ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿ, ಗಣ ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಅಕ್ಷರಗಣ ಭಂದಸ್ಸನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಈ ಸೂತ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮೂರು ಮೂರು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಒಂದು ಗೂಡಿಸಿ ಗಣವನ್ನು ಮಾಡಿರಿ.

ಅಕ್ಷರ ಗಣಗಳ ಸೂತ್ರ : ಯ ಮಾ ತಾ ರಾ ಜ ಭಾ ನ ಸ ಲ ಗಂ

ಸೂತ್ರ	ಪ್ರಸ್ತಾರ	ಗಣ
ಯಮಾತಾ		ಯಗಣ
ಮತಾರಾ		

ಅಕ್ಷರ ಗಣದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಪದ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಗುರು ಲಘು ಮೂರಿರೆ ಮನ ಗಣ
ಗುರು ಲಘು ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಬರಲು ಭಯ ಗಣಮಕ್ಕುಂ
ಗುರು ಲಘು ನಡುವಿರೆ ಜರ ಗಣ
ಗುರು ಲಘು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬರಲು ಸತ ಗಣಮಕ್ಕುಂ

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಮೂರು ಅಕ್ಷರಗಳ ಪದ ಬರೆದು, ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿ, ಅಕ್ಷರ ಗಣವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

ಮಾದರಿ :

ಹೆಸರು	ಪ್ರಸ್ತಾರ	ಗಣ
ಕಾವೇರಿ	- -	ತಗಣ

ಖ್ಯಾತಕರ್ಣಾಟಕಗಳು

ಅಕ್ಷರಗಣ :

- ಮೂರು ಮೂರು ಅಕ್ಷರಗಳ ಗುಂಪನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಣ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.
- ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರಗಳು ಇಂತಿಷ್ಟೇ ಇರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ.
- ಹೀಗೆ ಮೂರು ಮೂರು ಅಕ್ಷರಗಳ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಿಂದ ಗಣಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುವುದು ವೃತ್ತಜಾತಿಯ ಭಂದಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ.

ಖ್ಯಾತಕರ್ಣಾಟಕ (ವೃತ್ತಗಳು)

1. ಉತ್ಪಲಮಾಲಾವೃತ್ತ
2. ಚಂಪಕಮಾಲಾವೃತ್ತ
3. ಶಾರ್ದೂಲವೀಕ್ರಿಡಿತ ವೃತ್ತ,
4. ಮತ್ತೇಭವೀಕ್ರಿಡಿತ ವೃತ್ತ
5. ಸ್ಥಗ್ಧಾವೃತ್ತ
6. ಮಹಾ ಸ್ಥಗ್ಧಾವೃತ್ತ

ಖ್ಯಾತಕರ್ಣಾಟಕಗಳು ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಪಡೆದಿರುವ ಆರು ವೃತ್ತಗಳನ್ನು ಈ ಮುಂದಿನ ಸೂತ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಗುರುವೊಂದಾದಿಯೊಳುತ್ಪಲಂಗುರುಮೊದಲ್ಮೂರಾಗೆಶಾರ್ದೂಲಮಾ|
ಗುರುನಾಲ್ಕಾಗಿರಲಂತುಸ್ಥಗ್ಧರೆಲಘುದ್ವಂದ್ವಂಗುರುದ್ವಂದ್ವಮಾ |
ಗಿರೆಮತ್ತೇಭಲಘುದ್ವಯತ್ರಿಗುರುವಿಂದಕ್ಕುಂಮಹಾಸ್ಥಗ್ಧರಾ |
ಹರಿಣಾಕ್ಷೀಲಘುನಾಲ್ಕುಚಂಪಕಮಿವಾರುಖ್ಯಾತಕರ್ಣಾಟಕಂ

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ಮಾದರಿಯಂತೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕ್ರ.ಸಂ	ವೃತ್ತದಹೆಸರು	ಅಕ್ಷರ ಗಣಗಳು
1.	ಉತ್ಪಲಮಾಲಾ ವೃತ್ತ	ಭ ರ ನ ಭ ಭ ರ ಲಘು ಗುರು
2.	ಚಂಪಕಮಾಲಾ ವೃತ್ತ	
3.	ಸ್ಥಗ್ಧರಾ ವೃತ್ತ	
4.	ಮಹಾಸ್ಥಗ್ಧರಾ ವೃತ್ತ	
5.	ಶಾರ್ದೂಲವೀಕ್ರಿಡಿತ ವೃತ್ತ	
6.	ಮತ್ತೇಭವೀಕ್ರಿಡಿತ ವೃತ್ತ	

ಮಾದರಿ :

ಭ ರ ನ ಭ ಭ ರ ಲ ಗು
- ಉ - ಉ - ಉ - ಉ - ಉ - ಉ - ಉ -

ಮೇದಿನಿ ಯಂತ್ರಮ ಕ್ರಮದ ಪರ್ವಿಡು ದಾತ್ತನ ಭೋವಿಭಾ ಗಮಾ

ಇದು ಅಕ್ಷರಗಣ ಭಂದಸ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿದ ಉತ್ಪಲಮಾಲಾವೃತ್ತವಾಗಿದೆ.

1. ಎನ್ನಣುಗಾಳನೆನ್ನಣುಗದಮ್ಮನನಿಕ್ಕಿದಪಾರ್ಥಭೀಮರುಂ

2. ಖಳನೊಳವಿಂಗೆಕುಪ್ಪೆವರಮೆಂಬವೊಲಾಂಬರಮುಂಟೆನ್ನದೊಂ

3. ಕಾರುಣ್ಯಂಗೆಯ್ದಸದ್ವೀಕ್ಷೆಯನೆಸಗಿಲಸಚ್ಚಿತ್ರಿಯಾಮಾರ್ಗಮೆಂಪೇ

4. ಹರಿಸಂಧಾನಕ್ಕೆವಂದದವಗಡಿಸಿದಹಂಕಾರಮೆಲ್ಲಿತ್ತೊಕ್ಕಷ್ಟಾಂ

ಕಲಿಕಾ ಫಲ : ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಸಮಾಸಪದಗಳನ್ನು ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯ ಮಾಡಿ, ಸಮಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವ ಸೂಕ್ತಪದ ಬರೆದು ಅರ್ಥಕೆಡದಂತೆ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯ ಮಾಡಿರಿ.

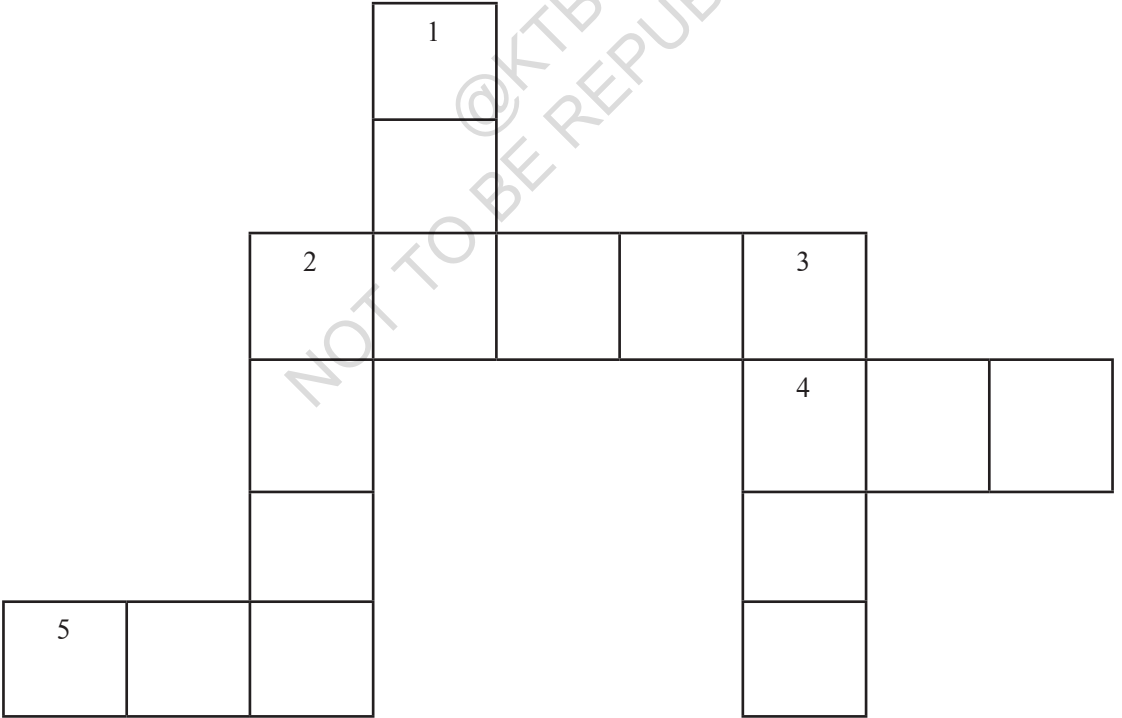
ಅದರಂತೆ ನೀಡಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಸಮಾಸದ ಮೂರು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಕ್ರ.ಸಂ	ಚಿತ್ರಗಳು	ಸಮಾಸಪದ	ಇತರೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳು
1		ವಯೋವೃದ್ಧ = ವಯಸ್ಸಿನಿಂದ + ವೃದ್ಧ	
2			
3			
4			
5			
6			

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಸೂಚನೆ ಗಮನಿಸಿ, ಪದಜಾಲ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹರಿಸಿ, ಸಮಾಸ ಅರಿಯಿರಿ.

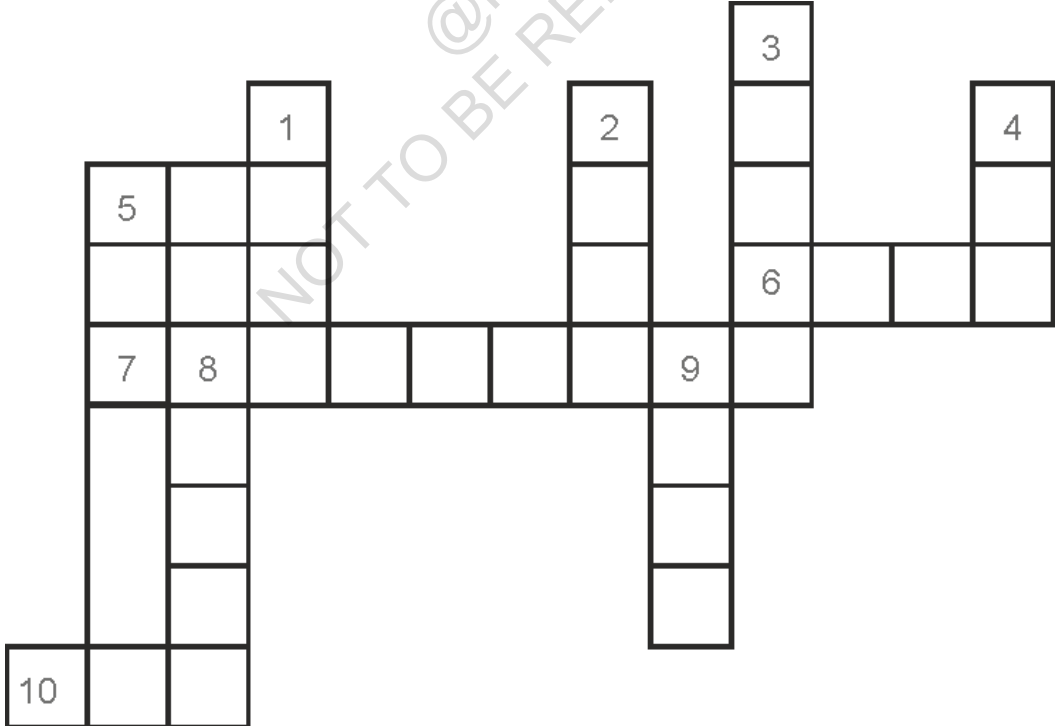
ಪದಜಾಲ 1 :

ಎಡದಿಂದಬಲಕ್ಕೆ	ಮೇಲಿನಿಂದಕೆಳಕ್ಕೆ
2. ಶಿರವನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆ- 5 (ಕ್ರಿಯಾ ಸಮಾಸ)	1. ಇದು ತಲೆಯ ಮುಂದಿನ ಭಾಗ -3 (ಅಂಶಿಸಮಾಸ)
4. ಆರು ಕೋನಗಳಿವು -3 (ದ್ವಿಗು ಸಮಾಸ)	2. ಶಿರದಲ್ಲುಂಟಾದ ಬೇನೆ ಇದು -4 (ತತ್ಪರುಷಸಮಾಸ)
5. ಇದು ಮಾವನಲ್ಲ ರುಚಿಯಾದ ಹಣ್ಣು -3 (ಕರ್ಮಧಾರೆಯ ಸಮಾಸ)	3. ಕಂಠದಲ್ಲಿ ವಿಷವುಳ್ಳವನು ಆವನೋ ಅವನು - 4 (ಬಹುವ್ರೀಹಿಸಮಾಸ)

ಪದಜಾಲ 2 :

ಎಡದಿಂದಬಲಕ್ಕೆ	ಮೇಲಿನಿಂದಕೆಳಕ್ಕೆ
5. ಕರಶುದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದು - 3 (ಕ್ರಿಯಾಸಮಾಸ)	1. ವರ್ಷಧಾರೆಯ ಕಾಲವಿದು-4 (ತತ್ಪುರುಷ ಸಮಾಸ)
6. ಮನ್ಮಥನನ್ನು ಕೊಂದವನೀತ 4 (ಬಹುವ್ರೀಹಿಸಮಾಸ)	2. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಸೀತೆಯನ್ನು ಹೀಗೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ- 4 (ಬಹುವ್ರೀಹಿಸಮಾಸ)
7 ರಾಮಾಯಣದ ಪ್ರಮುಖ	3. ಇವರು ಧರ್ಮರಾಯನ ತಮ್ಮಂದಿರು -5 (ದ್ವಂದ್ವ ಸಮಾಸ)
ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳಿವರು, 9 (ದ್ವಂದ್ವಸಮಾಸ)	4. ಮುರ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸನ ಶತ್ರು ಈ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮ-3 (ಬಹುವ್ರೀಹಿ ಸಮಾಸ)
10. ಕಾಲಿನ ಹಿಂಬದಿ- 3 (ಅಂಶಿಸಮಾಸ)	8. ಜಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಲುಕಟ್ಟಿಕೊಂಡುಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ -4 (ತತ್ಪುರುಷ ಸಮಾಸ)
	9. ಐದು ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿದೆ -4 (ದ್ವಿಗು ಸಮಾಸ)

ಕಲಿಕಾ ಫಲ : ಕಥೆ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಓದಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬರೆಯಲು ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದುವರು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಸುಳಿವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕಥೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ದುರ್ಯೋಧನ- ತಂದೆ ತಾಯಿಯರ ಸಲಹೆ - ಭೀಷ್ಮನ ಭೇಟಿ - ಸಂಧಿ ಮಾಡಿಕೋ - ಸಂಧಿಗಾಗಿ ಬಂದವನಲ್ಲ - ನಮಸ್ಕರಿಸಲು - ನೆಲಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ - ದಿನಪಸುತನಂ ಕೊಲಿಸಿದ - ಪ್ರೀತಿಯ ಗೆಳೆಯ, ತಮ್ಮ - ಪಾರ್ಥ ಭೀಮರನ್ನು ಕೊಂದ ಬಳಿಕ - ಅಂತಕಾತ್ಮಜನಲ್ಲಿ - ಸಂಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆ

Handwriting practice lines for the story completion activity.

ಶಬರಿಯ ನಿರೀಕ್ಷೆ - ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಆಗಮನ - ಶಬರಿಯ ಆತಿಥ್ಯ

NOT TO BE REPUBLISHED

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಮೇರುಶಿಖರ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ

ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಗ್ರಾಮ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಕರ್ಯ ಕೂಡ ಇಲ್ಲದ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ. ಆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸರ್ವೇ ಮಾಡಲು ಒಬ್ಬರು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಬಂದರು. ಅವರು ಬಂದ ಕೆಲಸ ಸಂಜೆಯಾದರೂ ಮುಗಿಯದ ಕಾರಣ ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿದ್ದ ಪರಿಚಯಸ್ಥರೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದರು. ರಾತ್ರಿ ಊಟದ ನಂತರ ಆ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ತಮ್ಮ ಬ್ಯಾಗಿನಿಂದ ಎರಡು ಮೇಣದ ಬತ್ತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಚ್ಚಿದ ನಂತರ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕ ಬ್ಯಾಗಿನೊಳಗಿಟ್ಟು, ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಮೇಣದಬತ್ತಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿದರು. ಅವರು ಬೇರೆ ಎರಡು ಮೇಣದ ಬತ್ತಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಬ್ಯಾಗಿನಿಂದ ತೆಗೆದು ಅವುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿ ತಮ್ಮ ಬ್ಯಾಗಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಹಿರಿಯರೊಬ್ಬರು “ಸ್ವಾಮೀ ಮೊದಲು ಹೊತ್ತಿಸಿದ ಮೇಣದ ಬತ್ತಿಗಳ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಬಹುದಿತ್ತು ಅಲ್ಲವೇ? ಅವುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಈ ಮೇಣದ ಬತ್ತಿಯನ್ನು ಯಾಕೆ ಹಚ್ಚಿದ್ದೀರಿ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ಆ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾ “ಮೊದಲು ಹಚ್ಚಿದ ಮೇಣದ ಬತ್ತಿಗಳು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟದ್ದು, ಅದರ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ, ಈಗ ನನ್ನ ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ ಪುಸ್ತಕ ಓದುವಾಗ ನನ್ನ ಮೇಣದ ಬತ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಓದುತ್ತಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದರು. ಅವರೇ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಮೇರು ಶಿಖರ ಭಾರತ ರತ್ನ, ಸರ್ ಎಂ.ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು.

1) ಹಿರಿಯರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರು ನೀಡಿದ ಉತ್ತರವೇನು?

2) ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರು ಪರಿಚಯಸ್ಥರೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಉಳಿದುಕೊಂಡರು?

ಬೆಂಬಲಿತ ಕಲಿಕೆಯ ಹಂತ - ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ 16
ಗಾದೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯೋಣ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಕಾ ಫಲ : ನುಡಿಗಟ್ಟು, ಪದಪುಂಜಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಉತ್ತಮ ವಾಕ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ರಚಿಸುವ ಕೌಶಲ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಈ ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಆರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅತ್ತೆ ಕಡೆ _____
2. _____ ಮರವಾಗಿ ಬಗ್ಗಿತೆ?
3. ಉಪ್ಪು ತಿಂದ ಮೇಲೆ _____
4. ಗುಣ ನೋಡಿ _____
5. ದುಡಿಮೆಯೇ _____
6. _____ ನೆಂಟರ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ.
7. ದೇಶ ಸುತ್ತು _____
8. ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾವಿಲ್ಲ _____
9. _____ ಮಾತೆ ಮೃತ್ಯು
10. _____ ಇಲಿಗೆ ಪ್ರಾಣ ಸಂಕಟ.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗಾದೆಗಳಿಗೆ ಸರಿ ಹೊಂದುವ ಅರ್ಥವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

- * ಮಾತನಾಡುವಾಗ ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.
- * ಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ, ಹಾಳು ಮಾಡುವುದು ಸುಲಭ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.
- * ಉಪಾಯ ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.
- * ಇಂದು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿಯುವವನು ಮುಂದೆ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.
- * ಆಸೆ ಪಟ್ಟವನು ದುಃಖಕ್ಕೆ ಈಡಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.
- * ಆದಾಯವಿರುವಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.
- * ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ತಾಯಿನಾಡಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.
- * ತಾಳ್ಮೆಯುಳ್ಳವನು ಉತ್ತಮ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.
- * ಸ್ವಲ್ಪ ಕಲಿತವನು ಹೆಚ್ಚು ಅಹಂಕಾರ ಪಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.
- * ತಾಯಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು, ಊಟದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

1. ಅಲ್ಪ ವಿದ್ಯೆ ಮಹಾ ಗರ್ವ

ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥ : _____

2. ಆಳಾಗ ಬಲ್ಲವನು ಅರಸನಾಗ ಬಲ್ಲ

ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥ : _____

3. ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ ಹೊತ್ತ ನಾಡು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲು

ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥ : _____

4. ಶಕ್ತಿಗಿಂತ ಯುಕ್ತಿ ಮೇಲು

ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥ : _____

5. ಕುಂಬಾರನಿಗೆ ವರುಷ, ದೊಣ್ಣೆಗೆ ನಿಮಿಷ

ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥ : _____

6. ತಾಳಿದವನು ಬಾಳಿಯಾನು

ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥ : _____

7. ಉಪ್ಪಿಗಿಂತ ರುಚಿಯಿಲ್ಲ ತಾಯಿಗಿಂತ ಬಂಧುವಿಲ್ಲ.

ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥ : _____

8. ಅತಿ ಆಸೆ ಗತಿಕೇಡು.

ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥ : _____

9. ಹಾಸಿಗೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲು ಚಾಚು

ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥ : _____

10. ಮಾತೇ ಮುತ್ತು, ಮಾತೇ ಮೃತ್ಯು

ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥ : _____

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ಮೇಲಿನ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಮಾತನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

NOT TO BE REPUBLISHED

ಬೆಂಬಲಿತ ಕಲಿಕೆಯ ಹಂತ - ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ17
ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿನ ಪಾತ್ರಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಭಾಷಣೆ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಕಾ ಫಲ : ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಥೆಗಳ, ಪಾಠಗಳ ಮತ್ತು ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ವಿಮರ್ಶಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಲು ಹಾಗೂ ನಾಟಕ, ಕವಿತೆ ಮತ್ತು ಸಂಭಾಷಣೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಲಿಯುವರು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1: ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ಮತ್ತು ವಾಯುಭೂತಿಯರ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅತಿಬಳ		ರಾಜಗೃಹದ ಅರಸ
ಮಹಾದೇವಿ		ಸುಬಲರಾಜನ ಮಂತ್ರಿ
ಸೋಮಶರ್ಮ		ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ವಾಯುಭೂತಿ
ಸುಬಲ		ಅತಿಬಳನ ಮಂತ್ರಿ
ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರ		ಅತಿಬಳನ ರಾಣಿ
ಕಾಶ್ಯಪಿಯ ಮಕ್ಕಳು		ಕೌಸಂಬಿಯ ಅರಸ

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ಮತ್ತು ವಾಯುಭೂತಿಯರ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳನ್ನು ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಯಾರು ? ಯಾರಿಗೆ ? ಹೇಳಿದರೆಂದು ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಇವರ್ ಮೂರ್ಖರೇನುಮೋದುಗಳನರಿಯರ್ ಸಪ್ತವ್ಯಸನಾಭಿಭೂತರೆಂದರಸಸಂಗೆ ಪೇಳ್ಕೊಡೆ ಮಾದರಿ ಉತ್ತರ :

ಹೊಸಗನ್ನಡ ರೂಪ : ಇವರು ಮೂರ್ಖರು ಯಾವ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯದೆ ಸಪ್ತವ್ಯಸನಗಳಿಗೆ ದಾಸರಾಗಿರುವರು
ಈ ಮಾತನ್ನು ರಾಜಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಭಿಕರು ರಾಜನಾದ ಆತಿಬಳನಿಗೆ ಹೇಳಿದರು.

2. ನೀಮುಂ ಪೋಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮಾವನ ಪಕ್ಕದೊಲೋದಿಮಂದೋಲೆಯಂ ಬರೆಯಿಸಿ ಕೊಟ್ಟೊಡೆ

ಹೊಸಗನ್ನಡ ರೂಪ : _____

3. ಕಾಶ್ಯಪಿಯೆಂಬೊಳೆನಗೆ ತಂಗೆಯಿಲ್ಲ ಸೋಮಶರ್ಮ ನೆಂಬೊಂ ಮಯ್ಯನನುಮಿಲ್ಲ

ಹೊಸಗನ್ನಡ ರೂಪ : _____

4. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಸಾದದಿಂದೆಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರಮಂ ಕಲ್ಪು ಪಂಡಿತರೆಮಾದೆಮೆಂ

ಹೊಸಗನ್ನಡ ರೂಪ : _____

5. ನಿಮ್ಮಂ ಯೋಗ್ಯರಂ ಮಾಡುವ ಕಾರಣವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಪಸರಂಗೊಟ್ಟಿನಿಲ್ಲಿದರ್ಕೆ

ಹೊಸಗನ್ನಡ ರೂಪ : _____

6. ಮಾವನೆಮಗೆ ಪಸಸರಂಗುಡದಿರ್ವರುಮಂ ಯೋಗ್ಯರಂ ಮಾಡಿದನೆಂದು

ಹೊಸಗನ್ನಡ ರೂಪ : _____

7. ಪರ್ವ ದಿವಸದೊಳಪ್ಪೊಡೆಮೆಂದಾನುಮಿವರ್ಗುಣಲ್ಲಿಮೆಂದರಿಯಂ

ಹೊಸಗನ್ನಡ ರೂಪ : _____

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ಮತ್ತು ವಾಯುಭೂತಿಯರ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪಾತ್ರಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.

1. ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ಮತ್ತು ವಾಯುಭೂತಿಯರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವಿರಿ ಏಕೆ ?

ಮಾದರಿ : ಅಗ್ನಿಭೂತಿಯು ಸೋದರ ಮಾವನಾದ ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರನ ಬಳಿ ಸಕಲ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಪಂಡಿತನಾಗಿ ಯೋಗ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮನದಲ್ಲೇ ನೆನೆದು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ವಾಯುಭೂತಿಯು ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಿದ ಸೋದರಮಾವನಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿರದೆ ತಮಗೆ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿ ತಿನ್ನುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು ಒಂದು ದಿನವೂ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ನೀರು ತಲೆಗೆ ಎಣ್ಣೆ, ಊಟ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ವೈರಿಗಳಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರು ಎಂದು ಕೃತಘ್ನನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಾವು ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರವನ್ನು ನೆನೆಯುವ ಅಗ್ನಿಭೂತಿಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ

2. ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ಮತ್ತು ವಾಯುಭೂತಿಯರಿಗೆ ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರನು ತಾನು ಮಾವನಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳದಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ಚರ್ಚಿಸಿ.ಬರೆಯಿರಿ

ಉತ್ತರ : _____

3. ಅಗ್ನಿಭೂತಿ ಮತ್ತು ವಾಯುಭೂತಿಯರು ಸೂರ್ಯಮಿತ್ರನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ವಾಪಸ್ಸು ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಪಡೆಯುವವರೆಗಿನ ಕಥೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ : _____

C7F3N5

70

2 ಕೊರಳಸೆರೆ ಹಿಗ್ಗಿದವು ದೃಗುಜಲ

ಉರವಣಿಸಿ ಕಡುನೊಂದನಕಟಾ

ಕುರುಪತಿಗೆ ಕೇಡಾದುದೆಂದನು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ

ಹರಿಯ ಹಗೆ ಹೊಗೆದೋರದುರುಹದೆ

ಬರಿದೆ ಹೋಹುದೆ ತನ್ನ ವಂಶವ

ನರುಹಿ ಕೊಂದನು ಹಲವು ಮಾತೇನೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿದ

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ.			
ದೃಗುಜಲ		ಕುರುಪತಿ	
ಹಗೆ		ಅರುಹ	

ಪದ್ಯ ಸಾರಾಂಶ:

1. ತೆಗೆದುತ್ತರಿಯಮಂ ಮುರಿದು ಕುದುರೆಯ ಗಳಕೆ

ಬಿಗಿದು ಕದಳಿದ್ರುಮಕೆ ಕಟ್ಟಲ್ವೆ ಮುನಿಸುತರ್

ಮಿಗೆ ನಡುಗಿ ಬೇಡಬೇಡರಸುಗಳ ವಾಜಿಯಂ ಬಿಡು ಬಡಿವರೆಮ್ಮನೆನೆಲು

ನಗುತೆ ಪಾರ್ವರ ಮಕ್ಕಳಂಜಿದೊಡೆ ಜಾನಕಿಯ

ಮಗನಿದಕೆ ಬೆದರುವನೆ ಪೋಗಿ ನೀವೆಂದು ಲವ

ನಗಡುತನದಿಂದೆ ಬಿಲ್ವಿರುವನೇರಿಸಿ ತೀಡಿ ಜೇಗೈದು ನಿಂತಿದನು

ಬೆಂಬಲಿತ ಕಲಿಕೆಯ ಹಂತ - ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಳೆ 19
ಕವಿ ಕೃತಿ ಅರಿಯೋಣ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಕಾ ಫಲ: ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕವಿಗಳ ಕಾಲ, ಸ್ಥಳ ಕೃತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಚೌಕಗಳ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಕ್ರಮ	ಕವಿ / ಸಾಹಿತಿಹೆಸರು	ಕಾಲ	ಸ್ಥಳ	ಕೃತಿಗಳು	ಪ್ರಶಸ್ತಿ / ಬಿರುದು
1		ಸಾ ಶ 1906		ಅಭಿನವ ಮಂಗರಾಜನ, ನಿಘಂಟು, ತುಳು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನಿಘಂಟು, ಜಾತಕತಿಲಕಂ, ಭಂದಸಾರ, ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ.	
2	ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾವ್		ಮಂಡ್ಯಜಿಲ್ಲೆ ಕೆ ಆರ್ ಪೇಟೆ ತಾಲೂಕು ಅಕ್ಕಿಹೆಬ್ಬಾಳು	ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪುರಸ್ಕಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.	
3		ಸಾಶ 1947		ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ಕಡಲಾಚೆಯ ಸಂಪರ್ಕಗಳು, ಮೈಸೂರು ಒಡೆಯರು, ಜನಪದ ಆಟಗಳು, ದಿವಾನ್ ಸರ್ ಎಂ. ವಿ.ಅವರ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಗಳು.	
4	ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವ		ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲೂಕು, ದೇವನೂರು.		ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಭಾರತೀಯ ಭಾಷಾ ಪರಿಷತ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.

5	ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ		ಶಿನಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ, ಶಿಕಾರಿಪುರ		ನಾಡೋಜ ಪುರಸ್ಕಾರ, ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಅಭಿದಾನ, ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕುವೆಂಪು ವಿ.ವಿ. ಗಳ ಗೌರವ ಡಿ,ಲಿಟ್ ಪದವಿ.
6		ಸಾಶ 1896		ಗರಿ, ನಾಕುತಂತಿ, ಅರಳು ಮರಳು, ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರಿ, ಉ, ನಾದಲೀಲೆ, ಮೇಘಧೂತ, ಗಂಗಾವತರಣ, ಸಖೀಗೀತ, ಸೂರ್ಯಪಾನ	
7	ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ		ಗದಗ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಕೋಳಿವಾಡ		ರೂಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ
8		ಸಾಶ 949		ಅಜಿತ ತೀರ್ಥಂಕರ ಪುರಾಣ ತಿಲಕಂ, ಚಕ್ರೇಶ್ವರ ಚರಿತಂ, ಪರಶುರಾಮ ಚರಿತಂ, ರನ್ನಕಂದ ನಿಘಂಟು, ಸಾಹಸ ಭೀಮ ವಿಜಯಂ.	

ಮಾದರಿ :

ಎಂ ಮರಿಯಪ್ಪಭಟ್ಟ ಅವರು ಸಾ ಶ 1906ರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಕಬಕ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ಅಭಿನವಮಂಗರಾಜನಿಘಂಟು, ತುಳು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನಿಘಂಟು, ಜಾತಕತಿಲಕಂ ಭಂದಸ್ಕಾರ, ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪುರಸ್ಕಾರ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ

ಚಟುವಟಿಕೆ 2: ಮಾದರಿಯಂತೆ ಕವಿ/ಸಾಹಿತಿಯ ಕಾಲ, ಸ್ಥಳ, ಕೃತಿ , ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

.....

.....

.....

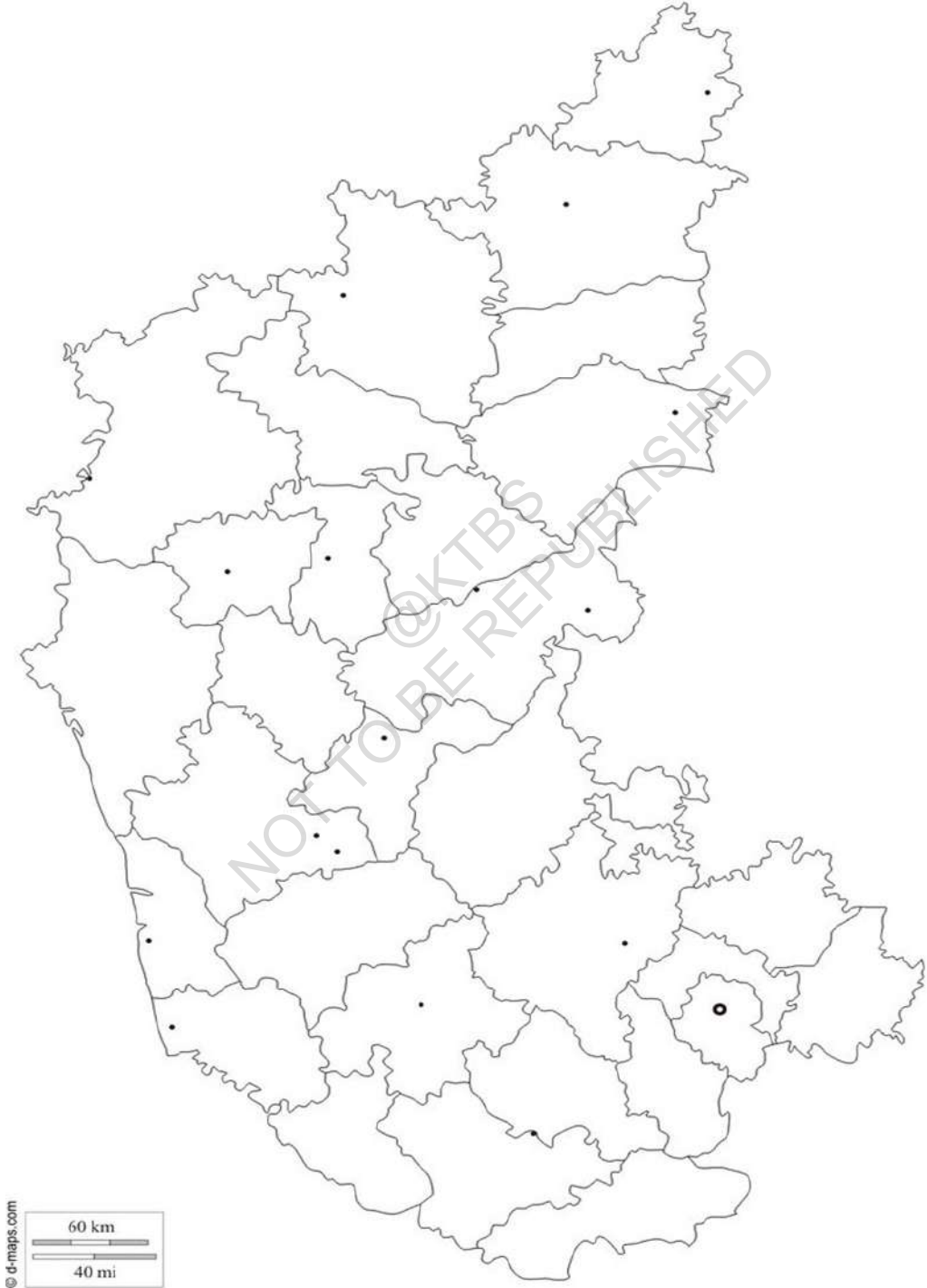
.....

.....

ಚಟುವಟಿಕೆ 3 : ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಚೌಕಗಳ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಕ್ರ.ಸಂ	ಕವಿ / ಸಾಹಿತಿಹೆಸರು	ಕಾಲ	ಸ್ಥಳ	ಕೃತಿಗಳು	ಪ್ರಶಸ್ತಿ / ಬಿರುದು
1	ಸಾ.ರಾ.ಅಬುಬಕ್ಕರ್		ಕಾಸರಗೋಡು		ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ನೃಪತುಂಗ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.
2	ಪು.ತಿ.ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್		ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ಮೇಲುಕೋಟೆ		ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಮೈಸೂರು ವಿ.ವಿ.ಯ ಗೌರವ ಡಿ,ಲಿಟ್ ಪದವಿ.
3		ಸಾ.ಶ 1909		ಇಜ್ಜೋಡು .ಉಗಮ ದ್ಯಾವಾಪೃಥವೀ, ಪಯಣ, ಭಾರತ ಸಿಂಧೂ ರಶ್ಮಿ, ಸಮುದ್ರಗೀತೆಗಳು, ಸಮುದ್ರಾಚೆಯಿಂದ ಸಮರಸವೇ ಜೀವನ,	
4	ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯ		ವಿಜಯನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ ಕೊಟ್ಟೂರು ತಾಲೂಕು ಕೋಗಳಿನಾಡು		
5		ಸಾ.ಶ 1904		ಅಮಲನ ಕಥೆ,ಮೋಡಣ್ಣನ ತಮ್ಮ, ಪಕ್ಷಿಕಾಶಿ, ಪಾಂಚಜನ್ಯ, ಪ್ರೇಮಕಾಶ್ಮೀರ, ಕಾನೂರು ಹೆಗ್ಗಡತಿ, ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳು, ಜಲಗಾರ, ಯಮನಸೋಲು, ಬೆರಳ್ಳಿಕೊರಳ್ ಶ್ರೀರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ.	

ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ ಕವಿಗಳು ಜನಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ

ಕಲಿಕಾ ಫಲ : ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಓದಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಬರೆಯುವುದು ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವರು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 1 : ಮಾದರಿ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಓದಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಮಹತ್ವ

ಪೀಠಿಕೆ :

ಗ್ರಂಥಾಲಯವೆಂದರೆ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಭಂಡಾರ. ಇದು ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಹಕ್ಕಿಗೊಂದು ಆಕಾಶದಂತೆ. ಎಲ್ಲ ವಯಸ್ಸಿನ ಜನರಿಗೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಒಂದು ಬೆಳಕಿನ ದಾರಿ ತೋರಿಸುವ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ವಿಧದ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಭೌಗೋಳಿಕ, ಭಾಷಾ, ಇತಿಹಾಸ, ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳ ಗ್ರಂಥಗಳು ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ಸಂಶೋಧಕರು ಮತ್ತು ಪಠ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾದವರು ಇದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣೆ :

ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಮೂಲಕ ಓದುದಿನ ಅಭ್ಯಾಸ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದು ಆಲೋಚನೆಯ ಶಕ್ತಿ, ಭಾಷಾ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಬರವಣಿಗೆಯ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜ್ಞಾನವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಬಹುಮೂಲ್ಯ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಇಂದಿನ ಡಿಜಿಟಲ್ ಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇ-ಬುಕ್, ಡಿಜಿಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿ ಎಂಬ ಹೊಸ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಮರುಹುಟ್ಟು ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಗ್ರಂಥಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಕವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತು, ಅದರ ಸದುಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆದು, ಓದುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. “ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗೆಳೆಯರು” ಎಂಬ ಮಾತು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾದ ಮಹತ್ವ ಹೊಂದಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ :

ಗ್ರಂಥಾಲಯವು ಮಾನವ ಸಮುದಾಯದ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪತ್ತಾಗಿದೆ. ಇದು ಮಾನವನ ಬುದ್ಧಿವಿಕಾಸ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಾಕಾರವಾದ ಒಂದು ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಗ್ರಂಥಾಲಯವನ್ನು ಬದುಕಿನ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಚಟುವಟಿಕೆ 2 : ಮಾದರಿ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪ್ರಬಂಧದ ವಿಷಯಗಳು	
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳ ಮಹತ್ವ	ಚಂದ್ರಯಾನ 3
ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗುಗಳು.	ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನ.
ಪ್ರಾಚ್ಯ ಸ್ಮಾರಕಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ.	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆ.
ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯ.	ತ್ಯಾಜ್ಯವಸ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ.
ಅಕ್ಷರ ದಾಸೋಹ ಮತ್ತು ಕ್ಷೀರ ಭಾಗ್ಯಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಹತ್ವ	ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ.

ಪ್ರಬಂಧದ ವಿಷಯ : _____

ಮರುಸಿಂಚನ - ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕ - 10ನೇ ತರಗತಿ - ಕನ್ನಡ

ಕ್ರೋಢಿಕರಣ ಹಂತ ಅವಧಿ - 1

ಕಲಿಕಾ ಅಭ್ಯಾಸ - 1

ಅಧಿವೇಶನದ ಉದ್ದೇಶಗಳು :

- ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹು ಆಯ್ಕೆ, ಕವಿ ಪರಿಚಯ, ಭಂದಸ್ಸು, ಗಾದೆ, ಅಲಂಕಾರ ಕಂಠಪಾಠ ಪದ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪತ್ರಲೇಖನಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕವಿ ಪರಿಚಯದ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಸೂಕ್ತ ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿಯ ಮೂಲಕ ಕವಿಗಳ ಕಾಲ ಸ್ಥಳ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ವಾಕ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವುದು.
- ಕವಿಯ ಕಾಲ, ಸ್ಥಳ, ಕೃತಿಗಳನ್ನು ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಲು, ಕಾಲವನ್ನು ಕ್ರಮಾನುಗತವಾಗಿ, ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುವ, ಕೃತಿಗಳನ್ನು ವರ್ಣಮಾಲೆ ಅಕ್ಷರಗಳಂತೆ ಕ್ರಮಾನುಗತವಾಗಿ ಕಲಿಯಲು ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು.

ಸಮಯ : 80 ನಿಮಿಷ

ದಿನಾಂಕ :

ಒಟ್ಟು ಅಂಕಗಳು : 25

I. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕ್ರಮಾಕ್ಷರದೊಂದಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

1. 'ಪಂಡಿತ' ಪದವು ಈ ವ್ಯಾಕರಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.

4*1=4

ಎ) ಅನ್ವರ್ಥ ನಾಮ ಬಿ) ರೂಢನಾಮ ಸಿ) ಸರ್ವನಾಮ ಡಿ) ಅಂಕಿತನಾಮ

ಉತ್ತರ : _____

2. ಮಾಡು ಪದದ ಸಂಭವನಾರ್ಥಕ ರೂಪ:

ಎ) ಮಾಡನು ಬಿ) ಮಾಡಳು ಸಿ) ಮಾಡಿಯಾಳು ಡಿ) ಮಾಡಲಿ

ಉತ್ತರ : _____

3. ಬಹುಪ್ರೀತಿ ಸಮಾಸದ ಪದವಿದು:

1) ಮುಕ್ಕಣ್ಣು 2) ಹಣೆಗಣ್ಣು 3) ಚಕ್ರಪಾಣಿ 4) ಕಂಗಡು

ಉತ್ತರ : _____

4. ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ವರ್ಗದ ಪಂಚಮಾಕ್ಷರಗಳು :

ಎ) ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣ ಬಿ) ಮಹಾಪ್ರಾಣ ಸಿ) ಅನುನಾಸಿಕಗಳು ಡಿ) ಯೋಗವಾಹಗಳು

ಉತ್ತರ : _____

II. ಈ ಕವಿ/ಸಾಹಿತಿಗಳ ಕಾಲ, ಸ್ಥಳ, ಕೃತಿ, ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಒಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ)

1*3=3

5. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ ಭಟ್ಟ / ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.

III. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ್ಯದ ಸಾಲುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾರಹಾಕಿ, ಗಣ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿ, ಭಂದಸ್ಸಿನ ಹೆಸರು ಬರೆಯಿರಿ. 1*3= 3

6. ಭಾನುವೆ ಸಾಲದೆ ಪಗಲೆನಿ

ತಾನುಂ ದೀವಿಗೆಗಳುರಿದೊಡೇಂ ನಂದಿದೊಡೇಂ

ಇದು _____ ಗಣ ಭಂದಸ್ಸಿನ _____ ಆಗಿದೆ.

IV. ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ, ಲಕ್ಷಣ ಬರೆದು, ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ.

1*3= 3

7. ಪ್ರಾಚೀನ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಂತೆ ವೂಲವರ್ಥವೊಂದು ಮಹಾಕೋಶವಾಗಿದೆ.

V. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಗಾದೆಯ ಮಹತ್ವದೊಂದಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

8. ಕೈ ಕೆಸರಾದರೆ ಬಾಯಿ ಮೊಸರು ಅಥವಾ ಕುಂಬಾರನಿಗೆ ವರುಷ ದೊಣ್ಣೆಗೆ ನಿಮಿಷ. $1*3= 3$

VI. ಈ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

$1*4= 4$

9. ನೀಲಮೇಘಮಂಡಲ

ನೋಡಿದಿರಾ?

ಅಥವಾ

ಯುಗಯುಗಗಳ

ನೋಡಿದಿರಾ?

VII. 10. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಕಿರುಗಾವಲು ಗ್ರಾಮದ 'ಆಕಾಶ್' ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಊರಿನ ಬೀದಿ ದೀಪ ಸರಿಪಡಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿ ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೊಂದು ಮನವಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.
ಅಥವಾ $1 \times 5 = 5$

ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ 'ಮಾಲಿನಿ' ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿದ 'ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ದಿನಾಚರಣೆ'ಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬೇಲೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಸರಸ್ವತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ತಾಯಿಯವರಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Blank lined area for writing.

ಸುಗಮಕಾರರ ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿ :

ಸ್ವ ಅವಲೋಕನ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆ :

ಕ್ರೋಢಿಕರಣ ಹಂತ ಅವಧಿ - 2
ಕಲಿಕಾ ಅಭ್ಯಾಸ - 2

ಅಧಿವೇಶನದ ಉದ್ದೇಶಗಳು :

- ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕವಿ ಪರಿಚಯ, ಸಂಬಂಧೀಕರಿಸುವುದು, ಭಂದಸ್ಸು, ಗಾದೆ, ಅಲಂಕಾರ ಕಂಠಪಾಠ ಪದ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪತ್ರಲೇಖನಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಂದಸ್ಸು ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಸೂಕ್ತ ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿ, ಗಣ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿ, ಭಂದಸ್ಸನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದು.
- ಭಂದಸ್ಸಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆದು ಲಕ್ಷಣಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಕಲಿಯಲು ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು.

ಸಮಯ : 80 ನಿಮಿಷ

ದಿನಾಂಕ :

ಒಟ್ಟು ಅಂಕಗಳು : 25

1. ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮೂರನೆ ಪದಕ್ಕೆ ಸರಿಹೊಂದುವ ನಾಲ್ಕನೇ ಪದವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

4*1=4

1. 1.ನಾನು : ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ : : ಅವನು : _____

ಉತ್ತರ : _____

2. ತಿನ್ನುತ್ತೇನೆ : ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲ : : ತಿನ್ನುವೆನು : _____

ಉತ್ತರ : _____

3. ಮಲಗು : ಅಕರ್ಮಕಥಾತು : : ಕೊಡು : _____

ಉತ್ತರ : _____

4. ಶರಚ್ಚಂದ್ರ : ಶ್ವತ್ತ ಸಂಧಿ : : ದಿಗಂತ : _____

ಉತ್ತರ : _____

II. ಈ ಕವಿ/ಸಾಹಿತಿಗಳ ಕಾಲ, ಸ್ಥಳ, ಕೃತಿ , ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಒಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ)
1*3=3

5. ಎ.ಎನ್.ಮೂರ್ತಿರಾವ್ / ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ

III. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ್ಯದ ಸಾಲುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾರಹಾಕಿ, ಗಣ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿ, ಭಂದಸ್ಸಿನ ಹೆಸರು ಬರೆಯಿರಿ
1*3= 3

6. ಅಂಬುಜಾನನ ಕೇಳು ತಾಂಡವ

ನೆಂಬ ಮುನಿ ಪಿತ್ಯ ಮಾತ್ಯ ಸೇವಾ

ಲಂಬಕನು ತೊಳಲಿದನು ನಾನಾ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯಲಿ

ಇದು _____ ಗಣ ಭಂದಸ್ಸಿನ _____ ಆಗಿದೆ.

IV. ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ, ಲಕ್ಷಣ ಬರೆದು, ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ.

1*3= 3

7. “ಶಾನುಭೋಗರ ವದನಾರವಿಂದದಲ್ಲಿ ಮುಗುಳು ನಗೆ ಮೂಡಿತು.”

V. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಗಾದೆಯ ಮಹತ್ವದೊಂದಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1*3= 3

8. ಕೂಡಿ ಬಾಳಿದರೆ: ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖ / ಮಾತೇ ಮುತ್ತು: ಮಾತೇ ಮೃತ್ಯು

VI. ಈ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1*4= 4

9. ಮಾರಿಗೌತಣವಾಯ್ತು _____

_____ರಾಜೀವಸಖನಾಣೆ.

ಅಥವಾ

ಕೊರಳಸೆರೆ ಹಿಗ್ಗಿದವು _____

_____ಮಾತೆನೇಂದು ಚಿಂತಿಸಿದ

VII. 10. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಗಾಜನೂರಿನ ವಿಕ್ರಮ್ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೊಂದು ಮನವಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಥವಾ

ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮಡಿಕೇರಿಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ ನವ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರೋಷ್ಣ್ ಅಭಿಯಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮಹತ್ವ ವನ್ನು ಕುರಿತು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಗೆಳತಿ ಉಷಾಳಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1*5= 5

ಸುಗಮಕಾರರ ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿ :

ಸ್ವ ಅವಲೋಕನ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆ :

ಕ್ರೋಢಿಕರಣ ಹಂತ ಅವಧಿ-3
ಕಲಿಕಾ ಅಭ್ಯಾಸ - 3

ಅಧಿವೇಶನದ ಉದ್ದೇಶಗಳು :

- ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹು ಆಯ್ಕೆ, ಕವಿ ಪರಿಚಯ, ಛಂದಸ್ಸು, ಗಾದೆ, ಅಲಂಕಾರ ಕಂಠಪಾಠ ಪದ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪತ್ರಲೇಖನಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಲಂಕಾರ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಸೂಕ್ತ ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿಯ ಮೂಲಕ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ, ಲಕ್ಷಣ ಬರೆದು, ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಅಲಂಕಾರಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆದು, ಅಲಂಕಾರಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಕಲಿಯಲು ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು.

ಸಮಯ : 80 ನಿಮಿಷ

ದಿನಾಂಕ :

ಒಟ್ಟು ಅಂಕಗಳು : 25

I. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕ್ರಮಾಕ್ಷರದೊಂದಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ. 4*1=4

1. 'ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿ' ಪದದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಸಂಧಿ :

- ಎ) ಸರ್ವರ್ಣಧೀರ್ಘ ಸಂಧಿ ಬಿ) ಗುಣ ಸಂಧಿ ಸಿ) ಆದೇಶ ಸಂಧಿ ಡಿ) ಆಗಮ ಸಂಧಿ

ಉತ್ತರ : _____

2. "ಅರಸುಗಳ (ರಾಜರ) ಕುದುರೆಯಿದು"- ಇಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆ

- ಎ) ಭಾವಸೂಚಕ ಚಿಹ್ನೆ ಬಿ) ಉದ್ಧರಣ ಚಿಹ್ನೆ ಸಿ) ಆವರಣ ಚಿಹ್ನೆ ಡಿ) ಅಲ್ಪವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆ

ಉತ್ತರ : _____

3. ಸಪ್ತಮಿ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯವಿದು.

- ಎ) ಅಂ ಬಿ) ಅತ್ತಣೀಂ ಸಿ) ಇಂದಂ ಡಿ) ಓಳ್

ಉತ್ತರ : _____

4. ಒಂದು ಪೂರ್ಣ ಕ್ರಿಯಾ ಪದದೊಂದಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುವ ವಾಕ್ಯ:

- ಎ) ಮಿಶ್ರವಾಕ್ಯ ಬಿ) ಸಂಯೋಜಿತ ವಾಕ್ಯ ಸಿ) ಸಾಮಾನ್ಯವಾಕ್ಯ ಡಿ) ಸಂಯುಕ್ತವಾಕ್ಯ

ಉತ್ತರ : _____

II. ಈ ಕವಿ/ಸಾಹಿತಿಗಳ ಕಾಲ, ಸ್ಥಳ, ಕೃತಿ, ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಒಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ) 1*3=3
ಡಿ.ಎಸ್.ಜಯಪ್ರಗೌಡ / ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ

III. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ್ಯದ ಸಾಲುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾರಹಾಕಿ, ಗಣ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿ, ಭಂದಸ್ಸಿನ ಹೆಸರು ಬರೆಯಿರಿ. 1*3= 3
6. ಕೋಗಿಲೆಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟುವುದು ನಂದನದೊಳ್ ವನವಾಸಿ ದೇಶದೊಳ್

ಇದು _____ ಗಣ ಭಂದಸ್ಸಿನ _____ ಆಗಿದೆ

IV. ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ, ಲಕ್ಷಣ ಬರೆದು, ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ.

1*3= 3

7. 'ಮಾತು ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ಜಗಳವಿಲ್ಲ; ಊಟ ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ರೋಗವಿಲ್ಲ.'

V. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಗಾದೆಯ ಮಹತ್ವದೊಂದಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1*3= 3

8. ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾವಿಲ್ಲ ; ಸುಳ್ಳಿಗೆ ಸುಖವಿಲ್ಲ / ಆಳಾಗ ಬಲ್ಲವನು ; ಅರಸಾಗಬಲ್ಲನು

VI. ಈ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1*4= 4

9. ನೆಲಕಿರಿವೆನೆಂದು _____

ಪುದುವಾಳ್ಳಪನೆ

ಅಥವಾ

ಪುಟ್ಟಿದ ನೂರ್ವರುಮೆ _____

ಭಲಮೆನೆ ಮೆರೆವೆಂ

VII. 10 ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಂಕವಾಡಿ ಗ್ರಾಮದ ನಿವಾಸಿ ಇಂಪನ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು ಆರಂಭಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿ ಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಥವಾ

ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯ 'ಭುವನ್' ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಶಾಲಾ ಸಂಸತ್ತಿನ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಸಹೋದರ 'ವಿವೇಕ್'ನಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1*5= 5

ಸುಗಮಕಾರರ ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿ :

ಸ್ವ ಅಲೋಕನ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆ :

ಕ್ರೋಢಿಕರಣ ಹಂತ ಅವಧಿ-4

ಕಲಿಕಾ ಅಭ್ಯಾಸ - 4

ಅಧಿವೇಶನದ ಉದ್ದೇಶಗಳು :

- * ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕವಿ ಪರಿಚಯ, ಸಂಬಂಧೀಕರಿಸುವುದು, ಭಂದಸ್ಸು, ಗಾದೆ, ಅಲಂಕಾರ ಕಂಠಪಾಠ ಪದ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪತ್ರಲೇಖನಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- * ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಸೂಕ್ತ ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿಯ ಮೂಲಕ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗಾದೆಗಳ ಮಹತ್ವದೊಂದಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯುವುದು.
- * ಗಾದೆಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಗಾದೆಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡುವ, ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥ, ಗಾದೆಯ ಒಳಾರ್ಥ, ಗಾದೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಬಹುದಾದ ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗಾದೆಗೆ ಸಮಾನ ಗಾದೆ/ ಸೂಕ್ತಿ/ ನಾಣ್ಯಡಿ/ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿಯ ನೀಡುವುದು.

ಸಮಯ : 80 ನಿಮಿಷ

ದಿನಾಂಕ :

ಒಟ್ಟು ಅಂಕಗಳು : 25

1. ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮೂರನೆ ಪದಕ್ಕೆ ಸರಿಹೊಂದುವ ನಾಲ್ಕನೇ ಪದವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
4*1=4

1. ವೈಶಾಖ : ಬೇಸಗೆ : : ಪ್ರತೀಹಾರಿ : _____

ಉತ್ತರ : _____

2. ಚೆನ್ನಾಗಿ : ಸಾಮಾನ್ಯಾರ್ಥಕಾವ್ಯಯ : : ಚಂದ್ರನಂತೆ : _____

ಉತ್ತರ : _____

3. ಚಲುವಿಕೆ : ತದ್ವಿಶಾಂತ ಭಾವನಾಮ : : ತಿನ್ನುವಿಕೆ : _____

ಉತ್ತರ : _____

4. ಮನುಷ್ಯ : ರೂಢನಾಮ : : ಪೂಜಾರಿ : _____

ಉತ್ತರ : _____

II. ಈ ಕವಿ/ಸಾಹಿತಿಗಳ ಕಾಲ, ಸ್ಥಳ, ಕೃತಿ , ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಒಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ)
2*3=6

5. ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವ / ರನ್ನ/ ಸಾ.ರಾ.ಅಬೂಬಕ್ಕರ್.

III. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ್ಯದ ಸಾಲುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾರಹಾಕಿ, ಗಣ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿ, ಭಂದಸ್ಸಿನ ಹೆಸರು ಬರೆಯಿರಿ. 1*3= 3

6.ಊರ್ವಿಯೋಳ್ ಕೌಸಲ್ಯೆ ಪಡೆದ ಕುವರಂ ರಾಮ
ನೂರ್ವನೇ ವೀರನಾತನ ಯಜ್ಞ ತುರಗಮಿದು

ನಿರ್ವಹಿಸಲಾರ್ಪರಾರಾದೊಡಂ ತಡೆಯಲೆಂದಿದರ್ಲೇಖನವನೋದಿ

ಇದು _____ ಗಣ ಭಂದಸ್ಸಿನ _____ ಆಗಿದೆ.

IV. ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ,ಲಕ್ಷಣ ಬರೆದು,ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ. 1*3= 3

7. “ಸೀತೆಯ ಮುಖ ಕಮಲವೋ ಎಂಬಂತೆ ಅರಳಿತು.”

V. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಗಾದೆಯನ್ನು ಮಹತ್ವದೊಂದಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1*3= 3

8. ಕಟ್ಟುವುದು ಕಠಿಣ ; ಕೆಡುವುದು ಸುಲಭ / ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ ಹೊತ್ತ ನಾಡು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲು.

VI. 9. ಈ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1*4= 4

ಹಸುರಾಗ_____

ಬಿಸಿಲು

ಅಥವಾ

ಹೊಸ ಹೂವಿ_____

ಯುಸಿರೂ!

VII. 10. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಿವಾಸಿ 'ಸಾತ್ವಿಕ' ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಡೆಂಗ್ಯೂ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರದ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1*5= 5

ಅಥವಾ

ನಿಮ್ಮನ್ನು ವಿಜಯನಗರದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಧರ್ಮಾಪುರ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಯ 'ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ' ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವ 'ಶಾಲಾ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ' ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ, ಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿ ವಾಸಗಿರುವ ಸುರೇಶ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ತಂದೆಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಸುಗಮಕಾರರ ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿ :

ಸ್ವ ಅವಲೋಕನ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆ :

ಕ್ರೋಢಿಕರಣ ಹಂತ ಅವಧಿ-5

ಕಲಿಕಾ ಅಭ್ಯಾಸ - 5

ಅಧಿವೇಶನದ ಉದ್ದೇಶಗಳು :

- * ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹು ಆಯ್ಕೆ, ಕವಿ ಪರಿಚಯ, ಛಂದಸ್ಸು, ಗಾದೆ, ಅಲಂಕಾರ ಕಂಠಪಾಠ ಪದ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪತ್ರಲೇಖನಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- * ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಠಪಾಠ ಪದ್ಯಗಳ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಸೂಕ್ತ ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿಯ ಮೂಲಕ ಬರೆಯುವುದು.
- * ಪ್ರತಿದಿನ ಕನ್ನಡ ಅವಧಿಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಿಂದ ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಒಂದು ಪದ್ಯದ ಎರಡು ಪದ್ಯಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಂಠಪಾಠ ಆಗುವವರೆಗೆ ಹೇಳಿಸುವುದು. ಪುನರಾವರ್ತನೆ ತರಗತಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಠಪಾಠ ಹೇಳುವ ಮತ್ತು ಬರೆಯುವ ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಡೆಸುವ ಮೂಲಕ ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು.

ಸಮಯ : 80 ನಿಮಿಷ

ದಿನಾಂಕ :

ಒಟ್ಟು ಅಂಕಗಳು : 25

1. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕ್ರಮಾಕ್ಷರದೊಂದಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

4*1=4

1. 'ಜಾಣತನ' ಎಂಬುದು ಈ ವ್ಯಾಕರಣಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

- ಎ) ತದ್ವಿಶಾಂತ ಭಾವನಾಮ ಬಿ) ತದ್ವಿಶಾಂತ ನಾಮ ಸಿ) ತದ್ವಿಶಾಂತ ಡಿ) ಕೃದಂತ ಅವ್ಯಯ

ಉತ್ತರ : _____

2. ಮೈದೋರು ಪದವು ಈ ಸಂಧಿಗೆ ಸೇರಿದೆ.

- ಎ) ಆಗಮ ಬಿ) ಆದೇಶ ಸಿ) ಗುಣ ಡಿ) ಯಣ್

ಉತ್ತರ : _____

3. ತೃತೀಯ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಕಾರಕಾರಕಾರ್ಥ:

- ಎ) ಕರಣಾರ್ಥ ಬಿ) ಕರ್ಮಾರ್ಥ ಸಿ) ಸಂಪ್ರದಾನ ಡಿ) ಅಪಧಾನ

ಉತ್ತರ : _____

4. ಕ್ತಿಯಾರ್ಥಕ ಅವ್ಯಯಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಿದೆ.

- ಎ) ನೀನೇ ಬಿ) ಸಾಕು ಸಿ) ಬೇಗನೆ ಡಿ) ಆದ್ದರಿಂದ

ಉತ್ತರ : _____

5.ಕುವೆಂಪು/ ಪು.ತಿ.ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ / ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. A faint watermark is visible diagonally across the lower half of the page, reading "@KTBS REPUBLISHED".

6 ಕುರುಪತಿಗಿಲ್ಲ ದೈವಬಲಮಾಜಿಗೆಮೇಲ್ಮಲೆಗೆಯ್ವರಾಗಳುಂ

ಇದು _____ ಗಣ ಭಂದಿಸಿನ _____ ಆಗಿದೆ.

IV. ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ,ಲಕ್ಷಣ ಬರೆದು,ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ.

1*3= 3

7. “ಆತನು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಸ್ಥಾನ ಪಡೆದು ಉತ್ತೀರ್ಣನಾದನು ; ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯೊಂದು ಲೆಕ್ಕವೇ ?

V. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಗಾದೆಯ ಮಹತ್ವದೊಂದಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1*3= 3

8. ‘ತಾಳಿದವನು ಬಾಳಿಯಾನು’ ಅಥವಾ ‘ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಗ’

VI. ಈ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1*4= 4

9.ಉರ್ವಿಯೋಳ್ ಕೌಸಲ

ಲವನುರಿದೆದ್ದನು

ಅಥವಾ

ತೆಗೆದುತ್ತರಿಯಮ

ನಿಂತಿದನು.

VII. 10.ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಿವಾಸಿ 'ಭೂಮಿಕೆ' ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಜಯನಗರ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯವನ್ನು ಸುಸಜ್ಜಿತಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿ ಮಹಾ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಆಯುಕ್ತರಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಥವಾ

ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯ 'ಉದಯ' ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಶಾಲಾ ಸಂಸತ್ತಿನ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಸಹೋದರ 'ಕಿರಣ'ನಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Handwriting practice lines (dashed lines on a solid background).

ಸುಗಮಕಾರರ ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿ :

ಸ್ವ ಅವಲೋಕನ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆ :

ಕ್ರೋಢಿಕರಣ ಹಂತ ಅವಧಿ - 6

ಕಲಿಕಾ ಅಭ್ಯಾಸ - 6

ಅಧಿವೇಶನದ ಉದ್ದೇಶಗಳು :

- * ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕವಿ ಪರಿಚಯ, ಸಂಬಂಧೀಕರಿಸುವುದು, ಭಂದಸ್ಸು, ಗಾದೆ, ಅಲಂಕಾರ ಕಂಠಪಾಠ ಪದ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪತ್ರಲೇಖನಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- * ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರ ಬರೆವಣಿಗೆ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಸೂಕ್ತ ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿಯ ಮೂಲಕ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಾದೆಗಳ ಮಹತ್ವದೊಂದಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯುವುದು.
- * ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗುರ್ತಿಸುವ, ಪತ್ರ ಬರೆವಣಿಗೆಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು.

ಸಮಯ : 80 ನಿಮಿಷ

ದಿನಾಂಕ :

ಒಟ್ಟು ಅಂಕಗಳು : 25

I. ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮೂರನೇ ಪದಕ್ಕೆ ಸರಿಹೊಂದುವ ನಾಲ್ಕನೇ ಪದವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
4*1=4

1. ಕಣ್ಣೆರೆ : ಕ್ರಿಯಾ ಸಮಾಸ : : ಸಪ್ತಸ್ವರಗಳು : _____

ಉತ್ತರ : _____

2. ಬರೆಯುವ : ಕೃದಂತನಾಮ : : ಕೆನೆಮೊಸರು : _____

ಉತ್ತರ : _____

3. ಸ್ಥಾನ : ತಾಣ : : ಕಾರ್ಯ : _____

ಉತ್ತರ : _____

4. ಮಕ್ಕಳುಮರಿ : ಜೋಡುನುಡಿ : : ಬಟ್ಟಬಯಲು : _____

ಉತ್ತರ : _____

II. ಈ ಕವಿ/ಸಾಹಿತಿಯ ಕಾಲ, ಸ್ಥಳ, ಕೃತಿ, ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಒಬ್ಬರು ಕವಿ ಮಾತ್ರ)

1*3=3

5. ವಿ.ಕೃ.ಗೋಕಾಕ್ / ಪಂಪ / ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯ _____

III. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ್ಯದ ಸಾಲುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾರಹಾಕಿ, ಗಣ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿ, ಛಂದಸ್ಸಿನ ಹೆಸರು ಬರೆಯಿರಿ $1*3= 3$

6. ಏನವ್ವ ಸಂಪಗೆಯೇ ಶಿವನ ಸಿರಿ ಮುಡಿಗಿಂದು

ನೀನೀವ ಪೊಸ ಕುಸುಮಮಂ ನೀಡುನೀಡೆಂದು

ಇದು _____ ಗಣ ಛಂದಸ್ಸಿನ _____ ಆಗಿದೆ.

IV. ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ, ಲಕ್ಷಣ ಬರೆದು, ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ. $1*3= 3$

7. “ಕುರುಕುಲಾರ್ಕನು ಮರ್ಕನು ಮಸ್ತಮೆಬ್ಬಿದರ್”

V. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಗಾದೆಯನ್ನು ಮಹತ್ವದೊಂದಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

$$1*3= 3$$

‘ಅತಿಯಾಸೆ ಗತಿಗೇಡು’ ಅಥವಾ ‘ ದೇಶ ಸುತ್ತು ಕೋಶ ಓದು’

VI. ಈ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

$$1*4= 4$$

9.ಒಡವೆಯನರ್ಥಿಗಿತ್ತೆನವನೀತಳಮಂ

ಕುಂಭಸಂಭವಂ.

ಅಥವಾ

ಅಂತೆಂಬರ್ನೆ

ಸಭೆಯೊಳ್ ನುಡಿದಂ.

ಅಥವಾ

NOT TO BE REPUBLISHED